

13.11.2018

Kokousaika 13.11.2018 15:30 - 18:43

Kokouspaikka Lautakunnan sali, Kansakoulukatu 3

Läsnä

Jäsenet

Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
Rautava, Risto	varapuheenjohtaja
Asko-Seljavaara, Sirpa	
Heinäluoma, Eveliina	
Hernberg, Kaisa	
Hyttinen, Nuutti	
Kaleva, Atte	
Rantanen, Tuomas	
Soininvaara, Osmo	
Haglund, Mia	varajäsen
Hamro-Drotz, Dennis	varajäsen
Välipirtti, Mika	varajäsen

Muut

Aho, Mikko	kaupunkiympäristön toimialajohtaja läsnä § 561-569, poistui klo 16:30
Hyvärinen, Silja	hallintojohtaja
Haapanen, Sami	tonttipäällikkö
Luomanen, Jussi	kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu- päällikkö
Manninen, Rikhard	yleiskaavapäällikkö
Piimies, Marja	asemakaavapäällikkö
Putkonen, Reetta	liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö
Mäntymäki, Heikki	viestintäpäällikkö
Montell, Kristina	vs. yksikön päällikkö
Sulkko, Katja	hallintosihteeri
Ahonen, Pertti	it-asiantuntija
Mentu, Sakari	arkkitehti asiantuntija
Mouhu, Nina	läsnä § 569 aluesuunnittelija asiantuntija
Näveri, Mikko	läsnä § 563 arkkitehti asiantuntija

13.11.2018

	Saukkonen, Tiina	läsnä § 569 suunnitteluvastaava asiantuntija
	Siuruainen, Antti	läsnä § 565 metsäsuunnittelija asiantuntija läsnä § 563
Puheenjohtaja	Anni Sinnemäki	apulaispormestari 561-574 §
Esittelijät	Mikko Aho	kaupunkiympäristön toimialajohtaja 561-569 §
	Silja Hyvärinen	vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja 570-574 §
Pöytäkirjanpitäjä	Katja Sulkko	hallintosihteeri 561-574 §

13.11.2018

§	Asia	
561	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
562	Asia/2	Ilmoitusasiat
563	Asia/3	Mellunkylän ja Vartiokylän aluesuunnitelma
564	Asia/4	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Uusimaa-kaava 2050 luonnoksesta
565	Asia/5	Keskuspuiston luonnon- ja maisemanhoidon yleissuunnitelman 2018–2032 hyväksyminen
566	Asia/6	Merikasarmipuiston puistosuunnitelman hyväksyminen, nro VIO 5932/1, Katajanokka
567	Asia/7	Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallituksen elinkeinojaostolle Campus Marian varaamiseksi yhteisesti YIT Talo Oy:lle ja Kevalle kasvuyrityskampuksen toteutusedellytysten jatkoselvittämistä varten (Kamppi, Marian sairaala-alue)
568	Asia/8	Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallituksen elinkeinojaostolle Kampin yleisten alueiden varaamisesta SRV Yhtiöt Oyj:lle UrBaana-hankkeen osoittaman aluekokonaisuuden toteutusedellytysten selvittämistä ja jatkokehittelyä varten
569	Asia/9	Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle, kauppakeskus Itäksen vanhimman rakennusosan (Itäkatu 7) tarkistettu asemakaavan muutosehdotus (nro 12535)
570	Asia/10	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuutettu Jenni Pajusen ym. valtuustoaloitteesta koskien Laajasalon ja Herttoniemen liikenteen sujuvuuden varmistamista
571	Asia/11	Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallintojohtajan vahingonkorvauspäätöksestä 14.2.2018 (12 §)
572	Asia/12	Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 9.3.2018 (39 §)
573	Asia/13	Oikaisuvaatimus koskien asiakkuusjohtajan päätöstä 1.10.2018, alueidenkäyttö ja -valvonta -yksikön päällikön viran täyttämisen, työavain 6-192-18
574	Asia/14	Kaupunkiympäristölautakunnan alaisten viranomaisten ajalla 1.11.–7.11.2018 tekemien päätösten seuraaminen

§ 561

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunkiympäristölautakunta päätti valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Sirpa Asko-Seljavaaran ja varatarkastajaksi jäsen Nuutti Hyttisen.

Käsittely

Kaupunkiympäristölautakunta päätti puheenjohtajan ehdotuksesta valita yksimielisesti pöytäkirjan varatarkastajaksi Laura Rissasen sijasta Nuutti Hyttisen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunkiympäristölautakunta päättää valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Sirpa Asko-Seljavaaran ja varatarkastajaksi jäsen Laura Rissasen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 562
Ilmoitusasiat

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi.

Voimaan tulleet asemakaavat

Kaupunginkanslia

Seuraavat kaupunginvaltuuston 29.8.2018 hyväksymät asemakaavan muutokset ovat tulleet voimaan:

Kaupunginvaltuuston päätös 29.8.2018 § 219 asemakaava-asiassa

Sörnäinen, tontin 252/12 osa ja katualue sekä maanalaiset osat tonteista 252/12, 10281/14, 10282/5 ja katualueet, Hermanni katu-, puisto- ja rautatiealueet, maanalaiset osat tonteista 21001/3, 21005/5, 21015/1 ja 2, 21016/2 ja 3, 21017/4, 5, ja 6, 21018/1, 3 ja 4, 21274/10 ja 11, 21674/3 sekä katu-, puisto- ja rautatiealueet (piirustus nro 12162, Sörnäistentunneli): alue sijaitsee itäisessä kantakaupungissa Sörnäisten rantatien ja Hermannin rantatien välisellä alueella, dnro HEL 2011-006261.

Helsingissä 24.10.2018

Kaupunginkanslia

Kaupunginvaltuuston päätös 29.8.2018 § 221 asemakaava-asiassa

Taka-Töölö, tontti 479/5, muodostuu uusi kortteli 14530 (piirustus nro 12491, Töölön sairaala): Töölönkatu 40, Topeliuksenkatu 5, Sibeliuksenkatu 10, dnro HEL 2016-012700.

Helsingissä 24.10.2018

Kaupunginkanslia

Kaupunginvaltuuston päätös 29.8.2018 § 222 asemakaava-asiassa

Oulunkylä, Veräjämäki, puisto-, katu-, suojaviher- ja rautatiealueet, muodostuu uusi kortteli 28044 (piirustus nro 12440, Maaherrantien ympäristö): Alue sijaitsee Veräjämäessä pääradan kaakkoispuolella, dnro HEL 2016-003580.

Helsingissä 24.10.2018

13.11.2018

Asia/2

Kaupunginkanslia

Kaupunginvaltuuston päätös 29.8.2018 § 223 asemakaava-asiassa

Suurmetsä, Jakomäki, korttelit 41197, 41199, 41216 ja 41218 sekä tontti 41200/17, katu-, puisto-, leikkipuisto- ja lähivirkistysalueet sekä urheilu- ja virkistyspalvelujen alueet, muodostuu uusi kortteli 41189 (piirustus nro 12495, Jakomäen sydän): Alue sijaitsee Jakomäen keskiosassa Huokotien eteläpuolella, ja sitä rajaavat mm. Huokotie sekä Somerikkotie, Kankaretie, Jakomäenpolku, Kankarepolku, Jakomäenkuja ja Kennäspolku, jotka osin sisältyvät alueeseen, dnro HEL 2014-013971.

Helsingissä 24.10.2018

Kaupunginkanslia

Kaupunginvaltuuston 12.9.2018 233 § hyväksymä asemakaava ja asemakaavan muutos on tullut voimaan:

Vallila, osa korttelia 22586 ja puistoalue, Pasila, Itä-Pasila, puisto- ja katualueet, Vallila, tontti 22586/3 sekä puisto- ja katualueet, Kumpula, puistoalue (piirustus nro 12490, Mäkelänrinteen urheilukampus): Mäkelänrinne 2, Mäkelänkatu 47, dnro HEL 2016-011663.

Helsingissä 31.10.2018

Helsingin hallinto-oikeus (HAO)

HAO 23.10.2018 18/0635/5, 04143/17/4108, HEL 2017-008297

Helsingin hallinto-oikeuden päätös 23.10.2018 katusuunnitelmaa koskevasta valituksesta, koskien yleisten töiden lautakunnan päätöstä 28.3.2017 § 113.

Päätös löytyy kohdasta oheismateriaali.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

13.11.2018

Asia/2

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Oheismateriaali

1 Helsingin hallinto-oikeuden päätös 23.10.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.11.2018

Asia/3

§ 563

Mellunkylän ja Vartiokylän aluesuunnitelma

HEL 2018-008817 T 10 03 06

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä liitteessä 1 olevan Mellunkylän ja Vartiokylän pohjoisosan aluesuunnitelman vuosille 2018-2027 ohjeellisena noudatettavaksi.

Suunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden laatuun kiinnitetään huomiota, suunnitelman kustannusarviota voidaan tarvittaessa tarkistaa ylöspäin ja suunnitelmassa esitetyt toimenpiteet pyritään toteuttamaan esitettyä aikataulua nopeammin.

Suunnitelmien vuorovaikutuksen käytännöt organisoidaan pysyvästi ja selkeästi tavalla, jossa niin kaupunginstrategiassa keskeisen monimuotoisuuden lisäämisen tavoitteen kuin muidenkin keskeisten näkökulmien sidosryhmätyö on avointa ja sellaista, jossa niin strategiseen kuin yksityiskohtaisempaan palautteeseen saa riittävät vastaukset, jotka myös ovat lautakunnan käytössä.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli aluesuunnittelija Nina Mouhu. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Eveliina Heinäluoma: Suunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden laatuun kiinnitetään huomiota, suunnitelman kustannusarviota voidaan tarvittaessa tarkistaa ylöspäin ja suunnitelmassa esitetyt toimenpiteet pyritään toteuttamaan esitettyä aikataulua nopeammin.

Kannattaja: Risto Rautava

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Suunnitelmien vuorovaikutuksen käytännöt organisoidaan pysyvästi ja selkeästi tavalla, jossa niin kaupunginstrategiassa keskeisen monimuotoisuuden lisäämisen tavoitteen kuin muidenkin keskeisten näkökulmien sidosryhmätyö on avointa ja sellaista, jossa niin strategiseen kuin yksityiskohtaisempaan palautteeseen saa riittävät vastaukset, jotka myös ovat lautakunnan käytössä.

Kannattaja: Risto Rautava

13.11.2018

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Eveliina Heinäluoman ja Anni Sinnemäen vastaehdotukset.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Nina Mouhu, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39838
nina.mouhu(a)hel.fi
Heikki Takainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38448
heikki.takainen(a)hel.fi
Antti Siuruainen, metsäsuunnittelija, puhelin: 310 75252
antti.siuruainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Mellunkylän ja Vartiokylän aluesuunnitelmaraportti
- 2 Raportin liite 1. Aluekortit
- 3 Raportin liite 2. Lumilogistiikkaselvitys
- 4 Raportin liite 3. Ekosysteemipalvelut_kooste
- 5 Raportin liite 4. Vuorovaikutusaineisto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä liitteessä 1 olevan Mellunkylän ja Vartiokylän pohjoisosan aluesuunnitelman vuosille 2018-2027 ohjeellisenä noudatettavaksi.

Esittelijän perustelut

Aluesuunnitelmassa esitetään yleisten katu- ja viheralueiden ylläpidon, peruskorjauksen ja yleisillä viheralueilla sijaitsevien palvelujen tavoite-taso ja toimenpidetarpeet. Päämääränä on yleisten alueiden turvalli-suuden, kestävyuden, toimivuuden, esteettömyyden ja viihtyisyyden parantaminen. Toimenpidetarve-esityksissä ja hankkeiden valinnassa on otettu huomioon asukkailta tullut palaute ja kehittämisehdotukset, kunnossapidon vaatimukset sekä alueen ominaispiirteet ja arvot.

Mellunkylän ja Vartiokylän pohjoisosan aluesuunnitelmassa esitetään seuraavan kymmenen vuoden aikana toteutettavaksi viittä hanketta. Li-säksi ehdotetaan 1. maailmansodan aikaisten linnoituslaitealueiden opastuksen ja hoidon kehittämistä yhteistyössä museoviranomaisen ja luontojärjestöjen kanssa. Esitettävät hankkeet ovat: Vesalantien ja Ve-salantien puistokaistan parantaminen, Kurkimäen aukoiden parantami-nen, Leikkipuisto Lammen parantaminen, Suopuiston parantaminen ja Kivikon frisbeegolfradan parantaminen.

Suunnittelualue

Suunnittelualue kattaa Mellunkylän kaupunginosan kokonaan ja Vartiokylän kaupunginosan pohjoisosan. Suunnittelualueen rajausta pitää sisälleen Kontulan, Mellunmäen, Vartioharjun pohjoisosan, Vesalan, Kurkimäen ja Kivikon osa-alueet. Suunnittelualue rajautuu kaakossa Itävälään, lounaassa Myllymestarintiehen, luoteessa Lahdenväylään sekä koillisessa Helsingin ja Vantaan rajaan.

Suunnittelualueella on kaupunkiympäristön hallinnassa olevia kaavoitettuja viheralueita noin 394 hehtaaria. Rakennettuja viheralueita on noin 58 hehtaaria. Kaupunkiympäristön hoidossa olevista luonnonmukaisista viheralueista on metsää 255 hehtaaria, peltoa ja niittyjä 42 hehtaaria. Kaavan mukaisia katualueita on noin 142 hehtaaria. Jalan kulun ja pyöräilyn reittejä on kaikkiaan noin 55 hehtaaria. Suunnittelualueen väkiluku on noin 48 000 asukasta.

Vuorovaikutus

Aluesuunnitelma on laadittu vuorovaikutuksessa alueen asukkaiden ja käyttäjien kanssa. Vuorovaikutukseen sisältyy internet-kysely ja kaksi työpajamuotoista asukastilaisuutta, jotka järjestettiin yhdessä palvelutalaverkkotyöpajojen kanssa. Kerro Kartalla -internetkyselyyn vastasi 265 henkilöä. Karttamerkintöjä kertyi poikkeuksellisen paljon, noin 9000. Työpajoihin osallistui yhteensä noin 60 henkilöä.

Aluesuunnitelmaluonnosta esiteltiin Uutta Helsinkiä -tilaisuudessa huhtikuussa 2018, ja se oli internetissä nähtävillä huhti-toukokuun vaihteissa 2018. Alueen yhdistyksille lähetettiin sähköinen tiedote ja kommentointiaikaa aluesuunnitelmaluonnoksesta pidennettiin.

Suunnitelma-alueen strateginen tavoite

Mellunkylän ja Vartiokylän pohjoisosan suunnittelun strategiset teemat painottuvat merkittäviin viherkäytäviin: Kivikon metsäiseen runkoyhteyteen ja vihersormeen sekä Mellunmäen ja Mustapuron purolaaksoihin. Näiden kahden viherkäytävän laatua viher- ja virkistysalueina ylläpidetään ja kehitetään metsien ja niittyjen monimuotoisuutta, puroympäristöjen laatua sekä luonto- ja virkistysarvoja vaalimalla. Lisäksi varmistetaan poikittaisten viheryhteyksien jatkuvuudesta sekä suunnitelma-alueella että alueen ulkopuolelle, suurten väylien ylitse.

Suunnitelma-alue on jaettu kahdeksaan osaan, joiden maiseman ja luonnon ominaispiirteet, kulttuuriset erityispiirteet ja kehittämistavoitteet esitetään. Luonnonarvoiltaan erityisen tärkeät Kivikon sekä Mustapuron ja Mellunkylänpuron viheralueet jaetaan tarkempaan maisemallisiin osa-alueisiin ja käsitellään yksityiskohtaisemmin. Kivikossa korostuu metsä-

13.11.2018

luonnon ja virkistyskäytön kehittämisen tavoitteet, mutta myös niittyverkoston vahvistaminen ja kulttuuriympäristön suojelu. Lisäksi alueella on merkitystä siniverkoston osana. Mustapuron ja Mellunkylänpuron alueella vesistöjen suojelu, metsäiset ja niittyverkostot sekä vieraslajien torjunta nostetaan erityisesti esiin, mutta myös 1. maailmansodan aikaisten linnoituslaitteiden suojelu ja esittely on tärkeä kysymys.

Metsäluonnon hoito käsitellään omana osa-alueenaan, jota tarkennetaan myöhemmin vuorovaikutteisessa suunnittelussa. Metsien ja metsäisten alueiden hoidon keskeisin tavoite on suunnitelmallinen monimuotoisuuden lisääminen. Hoitotoimenpiteet kohdistetaan harkitusti siten, että ne luonnon arvokohteet, jotka tulee säilyttää mahdollisimman luonnontilaisina, jätetään pääsääntöisesti hoitotoimenpiteiden ulkopuolelle.

Rahoitustarve ja suunnitelman kustannukset

Mellunkylän ja Vartiokylän pohjoisosan aluesuunnitelmassa esitettyjen hankkeiden kustannusarvio on noin 4 miljoonaa euroa. Metsäisten alueiden hoitotoimenpiteet ja niiden kustannustarve määritetään seuraavalla suunnittelutasolla. Aluesuunnitelmassa esitettävistä peruskunnostushankkeista laadittiin hankeohjelmat ja kustannusarviot hankeosalaskennan tarkkuudella.

Aluesuunnitelma suunnittelutyökaluna

Aluesuunnitelmat ovat kaupunkiympäristön toimialan työväline yleisten alueiden ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi koko Helsingin alueella. Suunnitelmassa määritellään nykytila-analyysin ja vuorovaikutuksen pohjalta alueen kehittämis- ja kunnostamistarpeet seuraavalle kymmenvuotiskaudelle. Aluesuunnitelmat ovat katu- ja viheralueiden omaisuudenhallintatyökalu, joka mahdollistaa alueiden kehittämisen tasapuolisesti koko kaupungissa. Aluesuunnittelutasoa seuraa kunnostushankekohtainen tarkempi suunnittelu katu- ja puistosuunnitelmien ja hoidon osalta luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmien muodossa. Suunnitelmat tullaan laatimaan vuorovaikutteisesti asukkaiden, yhdistysten, järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Nina Mouhu, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39838
nina.mouhu(a)hel.fi
Heikki Takainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38448
heikki.takainen(a)hel.fi
Antti Siuruainen, metsäsuunnittelija, puhelin: 310 75252
antti.siuruainen(a)hel.fi

13.11.2018

Asia/3

Liitteet

- 1 Mellunkylän ja Vartiokylän aluesuunnitelmaraportti
- 2 Raportin liite 1. Aluekortit
- 3 Raportin liite 2. Lumilogistiikkaselvitys
- 4 Raportin liite 3. Ekosysteemipalvelut_kooste
- 5 Raportin liite 4. Vuorovaikutusaineisto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 30.10.2018 § 529

§ 564

**Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
Uusimaa-kaava 2050 luonnoksesta**

HEL 2017-001704 T 10 03 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle Uusimaa-kaava 2050 luonnoksesta seuraavan lausunnon:

Uusimaa-kaava 2050 on siirtynyt aiempaa strategisempaan suuntaan ja vastaa monilta osin aiempia maakuntakaavoja paremmin muuttuvan toimintaympäristön aiheuttamiin vaatimuksiin. Uudenmaan liiton mukaan Uusimaa-kaavasta on tarkoitus luoda muuttuvaan toimintaympäristöön sopiva työkalu. Uusi strategisempi ote on välttämätön.

Maakuntakaava pyrkii hiilineutraaliin Uusimaahan vuoteen 2035 mennessä. Tavoite on yhdenmukainen Helsingin kaupungin hiilineutraaliustavoitteen kanssa ja luo osaltaan raamit maakunnan yhdyskuntarakenteen kehitykselle. Kaava on luonteeltaan mahdollistava. Yleismääräyksissä todetaan, että kaikessa alueidenkäytön suunnittelussa tulee edistää ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja.

Uuden maakuntakaavan suunnittelu on ollut rinnakkainen prosessi seudun MAL 2019 -suunnitelman laadinnan kanssa. Vuorovaikutus kaavan valmistelussa on ollut monipuolista ja hyvää. On tärkeää, että myös kaavan jatkovalmistelussa käydään aktiivista dialogia seudun toimijoiden ja erityisesti Helsingin kanssa. Kaavassa on hyvin tunnistettu Helsingin seudun erityiskysymykset ja huomioitu seudun kehittämistarpeet. Maakuntakaava luo edellytykset asuntotuotannon sekä palvelu- ja elinkeinotoiminnan merkittävälle kasvulle, ohjaa seudun kasvua keskuksiin ja raideliikenteen vyöhykkeelle, parantaa verkostomaisen joukkoliikenteen kehittämisedellytyksiä ja turvaa seudun vetovoimaisuuden ekosysteempipalvelujen, virkistys- ja kulttuuriympäristöjen osalta.

Kaavakartan merkintöihin liittyy määräyksiä, minkä lisäksi on yleisiä koko maakuntaa koskevia suunnittelumääräyksiä. Yleisissä suunnittelumääräyksissä todetaan, että maakuntakaava on yleispiirteinen ja merkinnät ovat yleispiirteisiä. Maakuntakaavan aluerajauksia ei voi tulkita sellaisenaan. Kaavassa käytetään aluevaraus-, kohde- ja viiva-, ominaisuus- sekä kehittämisperiaatmerkintöjä, joista annetaan määräykset ja tulkintaohjeet.

Kaavan esitystarkkuus on pääosin hyvä joitakin merkintöjä lukuun ottamatta. Joissakin kohdissa maakuntakaavaluonnos on esitystavaltaan

tarkempi kuin Helsingin yleiskaava, mikä ei ole tarkoituksenmukaista eikä perusteltua.

Kaavaratkaisussa Helsingin kantakaupunki on merkitty laajana ympyränä ja osoitettu keskustatoimintojen alueeksi ja valtakunnakeskukseksi. Esitystapa kuvaa hyvin laajentuvan kantakaupungin merkitystä. Ympyrän tulee kuitenkin ulottua vielä laajemmalle kohti Kehä I:tä, jotta viesti olisi yhdenmukainen Helsingin uuden yleiskaavan tavoitteiden kanssa. Muilta osin Helsingin alue on osoitettu pääosin taajamatoimintojen kehittämisyöhykkeeksi tai pääkaupunkiseudun ydinvyöhykkeeksi, jolle tulee osoittaa muuta taajamatoimintojen kehittämisyöhykettä tehokkaammin rakennettavat taajama- ja keskustatoimintojen alueet. Esitetyt merkinnät ovat yhdenmukaiset Helsingin uuden yleiskaavan tavoitteiden kanssa ja korostavat raideliikenteeseen tukeutuvan uuden maankäytön seudullista merkitystä. Alueiden tiivistäminen tukee sekä elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä, asukkaiden hyvinvointia palvelujen saatavuuden ja monipuolisuuden kautta että kuntatalouden suotuisaa kehitystä. Kestävän kasvun alueille rakentamista ohjaava kaavaratkaisu parantaa Uudenmaan kilpailuetua tukemalla keskittymähakuisten toimintojen toimintaedellytyksiä tiivistämisen kautta.

Liikenteen suunnitteluperiaatteet ovat kannatettavia ja linjassa Helsingin uuden yleiskaavan ja seudun MAL 2019 –suunnitelman kanssa. Liikenteen merkinnät ovat pääosin hyvin perusteltuja. Valtakunnallisesti merkittävä tieverkko rajautuu Kehä III:een ja maakunnallisesti merkittävä tieverkko Kehä I:een. Kehä I:n sisäpuolelle jatkuvat sisääntulotiet on merkitty tavara- ja linja-autoliikenteen yhteystarvenuolilla. Eritasoliittymiä ei esitetä, vaan liittymien toteuttamista ohjataan sanallisilla määräyksillä. Kaavakartalla on osoitettu rautatiet ja metro sekä niiden laajennukset, Helsingissä merkittävimpinä Östersundomin metro, Pisararata ja Lentorata sekä Tallinnan tunneli. Liikenneverkko perustuu MAL-suunnitelmassa muodostettuun liikenneverkkoon, jota on täydennetty vuoden 2030 jälkeen toteutettavilla ja valtakunnallisesti merkittävillä liikennehankkeilla. Esimerkiksi pikaraitiotie tai pyöräilyn runkoyhteyksiä ei ole esitetty kaavakartalla, mikä on perusteltua kaavan strategisuus huomioon ottaen.

Kaupun ratkaisun kannalta oleellista on Helsingin osalta seudun ydinkeskustan ja muiden keskusta-alueiden sijainti ja rajaukset. Seudullisesti merkittäviä keskustoja on Helsingin osalta merkitty enemmän kuin nyt voimassa olevassa maakuntakaavassa, sillä Viikki, Kontula ja Vuosaari ja Östersundomin osalta Sakarimäki on lisätty seudullisesti merkittäviksi keskustoiksi. Seudullisesti merkittävää kauppaa voidaan sijoittaa keskustatoimintojen alueille ilman mitoitusta tai laadun rajoitusta.

Tarkennustarpeet maakuntakaavan sisältöön

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite

Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Faksi

Y-tunnus

201256-6

Tilinro

F106 8000 1200 0626 37

Alv.nro

F102012566

On erittäin tärkeää, että maakuntakaavan merkinnät eivät ole ristiriidassa Helsingin uuden yleiskaavan tai Östersundomin yhteisen yleiskaavan merkintöjen kanssa. Maakuntakaavan merkintöjen tulee mahdollistaa em. yleiskaavojen mukaisen maankäytön toteuttaminen.

Yleisten suunnittelumääräysten ensimmäisen kappaleen lause on erityisen tärkeä: "maakuntakaavan merkinnät ovat yleispiirteisiä. Alueidenkäytön ratkaisujen tulee tarkentua yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa". Lukuohjeen kohtaan esitetään lisättäväksi seuraava lisäys: Päällekkäisten ja rinnakkaisten kaavamerkintöjen suunnittelumääräyksiä tulee tulkita ja toiminnot yhteen sovittaa siten, että merkintöjen osoittamat alueiden käytön periaatteet voivat toteutua kuntakaavoituksessa.

Tarkkojen aluevarausmerkintöjen siirtäminen strategiseen Uusimaakaavaan sellaisinaan selvästi tarkemman mittakaavan Uudenmaan IV-vaihemaakuntakaavasta ei ole johdonmukaista ottaen huomioon kaavan strategisuudelle asetetut tavoitteet. Helsingin uuden yleiskaavan mukainen tavoite kantakaupungin laajentamisesta tulee näkyä maakuntakaavassa selvemmin siten, että keskustatoimintoja kuvaava ympyrä on esitettyä laajempi ulottuen aina Kehä I:lle saakka.

Liikenne

Maakuntakaavan liikenteellinen ratkaisu on perusteltu ja hyvä. Esitystapa antaa hyvät lähtökohdat maankäytön ja liikenteen yhteensovittamiseen tähtäävälle jatkosuunnittelulle.

Kaavan keskeisenä tavoitteena on tukea kansainvälisen lento- ja meriliikenteen toiminta- ja kehittämisedellytyksiä turvaamalla Helsinki–Vantaan lentoaseman ja kansainvälisesti merkittävien satamien sekä logistiikka-alueiden yhteydet ja alueidenkäytölliset tarpeet. Helsinki varmistaa tarkemmassa suunnittelussa satamien toimivat yhteydet sekä tie-että katuverkolla, ja Helsingissä on tätä varten on tehty tiivistä yhteistyötä Helsingin sataman ja muiden kaupungin toimijoiden kesken.

Aikaisemmissa maakuntakaavoissa osa joukkoliikenteen vaihtopaikoista ja liityntäpysäköintipaikoista esitettiin oikeusvaikutteisina pääkartalla; nyt ne on merkitty erillisellä liitekartalla. Liitekartasta L2 puuttuvat seuraavat joukkoliikenteen vaihtopaikkamerkinnot:

- Vuosaaren keskus (Jokeri 2/Vuosaaren metro)
- Mellunmäki (Vantaan ratikka/metro)
- Pisara -radan asemat Hakaniemi ja Töölö

Helsingissä on osoitettu liityntäpysäköintiä oikeusvaikutteisella liitekartalla Sakarinmäkeen, Itäkeskukseen, Puotilaan, Mellunmäkeen, Puisto-

laan sekä Valimoon. Selostuksen mukaan liityntäpysäköintiä on osoitettu sellaisille pysäkeille ja asemille, joita ympäröivä maankäyttö ei luo edellytyksiä tiheästi liikennöitävälle joukkoliikenteelle tai pääosa asutuksesta ei sijaitse kävelyetäisyydellä. Tältä osin liitekartta ei perustellultaan ole Helsingissä täysin ristiriidaton. Tulee harkita, onko liityntäpysäköintipaikkojen oikeusvaikutteisuudelle Helsingissä perusteluja.

Uuden Porvoontien nykyinen linjaus on osoitettu kaavaluonnoksessa maakunnallisen tien merkinnällä. Tie tulisi esittää kuten Östersundomin maakuntakaavassa, jossa se on merkitty seututieksi, sen sijainti on pohjoisempänä ja se on sijainniltaan ohjeellinen. Myös Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa ”seudullisen tieyhteyden osana toimiva pääkatu” on linjattu uuteen paikkaan. Uusi pääkatu ja nykyinen Uusi Porvoontie on jatkossa tarkoitus toteuttaa rakennettavan kaupunkiympäristön osana ja sitä palvelevana pääkatuna. Östersundomin alueella maakunnallisen tien määräykset rajoittavat tarpeettomasti toimivan kaupunkimaisen ympäristön toteutumismahdollisuuksia.

Liikennetunneli: Liikenneväylän katkoviivamerkintä osoittaa ohjeellisen linjauksen. Ehdotetaan Lentoradan merkintä muutettavaksi liikennetunnelista liikenneväylän katkoviivamerkintään, joka osoittaa ohjeellisen linjauksen. Kehittämisperiaatemerkinnällä osoitetaan liikenneväylän ohjeellinen linjaus silloin, kun väylän tarkka sijainti on ratkaisematta.

Liikennealue, satama / Liikennealue, lentoasema: Suunnittelumääräykset koskien sataman ja lentoaseman toiminta-/kehittämisedellytysten turvaamista sekä toisaalta toiminnan suunnittelua siten, että melu- ja muut ympäristöhäiriöt olisivat mahdollisimman vähäiset, olisi syytä käsitellä yhtenäisesti ja molemmat näkökohdat huomioon ottaen kummankin alueen osalta.

Tallinnan tunnelin vaihtoehtoinen ohjeellinen linjaus: Kuvauksen mukaan Tallinna-tunnelin vaihtoehtoinen ohjeellinen linjaus kuvaa Helsinki-Vantaan lentoaseman ja Tallinnan lentoaseman välisen tunnelin vaihtoehtoisia ohjeellisia linjauksia. Määräyksen mukaan tunnelin tarkka sijainti määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Maakuntakaavan ohjaavuuden kannalta on keskeistä, että osoitetut kaavamerkinnät ja -määräykset ovat yksiselitteisiä. Kaavaan ei ole perusteltua esittää useampaa vaihtoehtoista linjausta, jotka edellyttävät varautumisen esimerkiksi kolmeen maanalaiseen linjaukseen Helsingin alueella. Erityisen tärkeää on osoittaa tunnelin tarkoituksenmukainen kytkeytyminen valtakunnalliseen ja seudulliseen järjestelmään. Kansainvälisten, valtakunnallisten ja seudullisten järjestelmien tulee muodostaa yhtenäinen toiminnallinen kokonaisuus, jossa eri järjestelmät tukevat toisiaan optimaalisella tavalla. Useamman tunnelinlinjauksen merkitseminen maakuntakaavaan heikentää koko tunnelihankkeen uskottavuut-

ta myös kansainvälisestä näkökulmasta ja voi vaikeuttaa rahoituksen saamista hankkeelle.

Tallinnan tunnelin valitulla linjauksella on vaikutuksia maankäytön ja toimintojen kehittymiseen sekä aluetalouteen. Tunnelin strateginen merkitys ei kohdistu vain pääkaupunkiseudulle, vaan koskee koko Suomea. Tunnelin merkitys osana kansainvälistä yhteysverkostoa on keskeinen, ja se tulee kytkeä seudun olemassa olevan liikennejärjestelmän solmupisteisiin (Helsingin päärautatieasema, Pasila, Lentoasema). Näin voidaan varmistaa hyvät vaihtoyhteydet olemassa oleviin ja suunniteltuihin ratoihin (metro, rantarata, päärata, Pisara, Lentorata, raitiotiet). Helsingin päärautatieaseman ja Pasilan kautta kulkevasta linjauksesta on tehty riittävät selvitykset kaikilla suunnittelutasoilla, jotta linjausvaihtoehto maakuntakaavaehdotukseen voidaan tehdä (TEN-T, kansallinen, seudullinen ja paikallinen). Jos uusi yhteys ei tavoita olemassa olevia liikennejärjestelmän solmupisteitä, myös sen hyödynnettävyys koko Suomen kannalta jää kyseenalaiseksi. Lisäksi Helsinki–Tallinna -kaksoispääkaupunkitoiminnallisuus jää saavuttamatta, esimerkiksi matkailupotentiaalin hyödyntämisen näkökulmasta. Myös agglomeraatio- eli kasautumisetujen hyödyntämisen näkökulmasta on olennaista, että tunneli kulkee Suomen merkittävimpien työpaikkakeskittymien eli Helsingin keskustan ja Pasilan kautta.

Luonnoksessa esitetyn kaltaiset vaihtoehtoiset tunnelilinjaukset edellyttäisivät Helsingin alueella varautumista kolmeen maanalaiseen ratatunneliin, mikä ei käytännössä ole mahdollista. Kaupunkirakenteen tiivistyessä ja kaupungin kasvaessa uuden rakentamisen myötä syntyy tarve sijoittaa maan alle lisää toimintoja. Näiden tilavarausten toteuttamisen mahdollistamiseksi on Helsingissä tehty pitkäjänteistä maanalaisen tilojen tilavaraussuunnittelua. Helsinkiin on laadittu maanalainen yleiskaava ja uusi maanalainen yleiskaava on valmisteilla. Radan sujuva liikennöinti edellyttää jouhevaa ratageometriaa. Optimaalisen rata-tunneligeometrian etsiminen edellyttää mm. olemassa olevien maanalaisen tilojen ja tiedossa olevien maanalaisen tilavarausten huomiointia.

Tilanteessa, jossa uusia maanalaisia tilavaruuksia tulee jatkuvasti Helsingin alueelle, joudutaan käytännössä tekemään ratatunnelia varten tiettyyn sijaintiin ja korkotasoihin sidottu varaus, mikäli hyvin liikennöitävän ratalinjan toteutettavuus tulevaisuudessa halutaan varmistaa. Jos Helsingissä jouduttaisiin varautumaan johonkin muuhun kuin keskustan kautta kulkevaan ratatunneliinjaukseen, syntyisi merkittäviä ristiriitoja muiden maanalaisen tilatarpeiden kanssa. Yksi ristiriita syntyy tarvittavan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitoksen maanalaisen laajennuksen kanssa. Myös mikäli päädyttäisiin ratkaisuun, jossa maakuntakaavaehdotukseen sisällytettäisiin kuitenkin kolme eri linjausta, estäisivät ne

voimassaoloaikanaan muun maanalaisen rakentamisen niiden läheisyydessä. Edellä mainituista syistä useiden vaihtoehtoisten linjausten esittäminen kaavakartalla ei ole mahdollista. Vaihtoehtoiset linjaukset tulee poistaa kaavakartalta ja merkitä maakuntakaavaehdotukseen vain yksi Helsingin keskustan ja Pasilan kautta kulkeva linjaus.

Kauppa

Kaupan näkökulmasta merkittävin muutos Helsingin seudun vaihekaavassa Helsingin osalta ovat keskustojen ulkopuoliset kaupan alueet. Östersundomin Sakarinmäen aluetta lukuun ottamatta näitä ei ole kaavaluonnoksessa enää rajattu tilaa vaativan kaupan toimialoille, kuten aikaisemmin, vaan niillä sallitaan kaikkia kaupan laatuja. Seudullisesta näkökulmasta nämä alueet sijaitsevat keskeisillä alueilla ja ovat seudullisessa mittakaavassa hyvin saavutettavissa.

Alueille osoitettuja vähittäiskaupan ylärajoja on nostettu johtuen muutoksesta sallia näillä alueilla myös keskustamaista kauppaa. Tämä muutos merkitsee, että kuntakaavoituksessa on olennaista arvioida näitä keskustojen ulkopuolisia kaupan alueita arkiasioinnin osalta paikallisen kävelysaavutettavuuden näkökulmasta sekä lähialueen asukkaiden luoman kysynnän näkökulmasta. Samoin keskustamaisen kaupan sijoittumisen osalta on kuntakaavoituksessa arvioitava näiden alueiden kehittämisen vaikutuksia erityisesti lähikeskustoihin, vaikka maakuntakaavatyössä seudullisesti merkittävien keskustojen näkökulma on keskeisin. Maakuntakaavan vaikutusarvioinnissa on huomioitu keskustojen ulkopuolisten kaupan alueiden muutoksia vain seudullisesti merkittäviin keskuksiin, ei pienempiin keskustoihin tai asuinalueiden palveluihin.

Maakuntakaavassa on tärkeä huolehtia, että kaupan ratkaisu ei heikennä mahdollisuuksia kaavan tavoitteiden toteuttamiseen, ja varmistaa, että mahdollisesti lisääntyvän liikenteen negatiiviset ulkoisvaikutukset on mahdollista kompensoida muilla toimenpiteillä. Kaupan ratkaisun tulee mahdollistaa Helsingin uuden yleiskaavan tavoitteiden mukaisen sekoittuneen kaupunkirakenteen toteuttaminen Helsingissä. Kaavassa laaturajoittamattoman kaupan alueelle esitettyä rakennuksen koon rajoittamista (max. 30 000 k-m²) tulee harkita, sillä kaupunkirakenteen näkökulmasta rakennuksen kerrosalamäärä ei ole keskeisin tekijä, vaan se, minkälaista kaupunkia rakennus ympärilleen synnyttää.

Seudun ydinkeskustan rajaus noudattelee Helsingin uuden yleiskaavan tavoitteita. Seudullisesti merkittäviä keskustoja on Helsingin osalta merkitty enemmän kuin nyt voimassa olevassa kaavassa. Viikki, Kontula ja Vuosaari on lisätty seudullisesti merkittäviksi keskuksiksi.

Maakuntakaavan viherrakenne

Maakuntakaava tunnistaa viherrakenteen jatkuvuuden tarpeen, mikä on hyvä asia. Koska maakuntakaavaluonnoksen tavoitevuosi ja Helsingin yleiskaavan tavoitevuosi on sama vuosi 2050, maakuntakaavan viherrakennetta ei tule osoittaa Helsingin alueella tarkemmin kuin Helsingin uusi yleiskaava on osoittanut. Helsingin yleiskaavan toteuttaminen edellyttää kaupunkirakenteen ja viherrakenteen yhteensovittamista. Maakuntakaavan tavoitteet on otettu huomioon Helsingin uuden yleiskaavan viherrakenteessa. Viheraluemerkintöjen siirtäminen sellaisenaan selvästi tarkemman mittakaavan Uudenmaan IV-vaihemaa-kaavasta ei ole perusteltua eikä linjassa kaavan strategisuudelle asetettujen tavoitteiden kanssa. Merkintöjen siirtäminen sellaisenaan Östersundomin alueen 2. vaihemaa-kaavasta ei myöskään ole perusteltua johtuen kaavojen erilaisesta aikajänteestä. Tämä koskee erityisesti Sipoonkorven ja Mustavuoren välistä viheryhteyttä, jossa maakuntakaavan tulisi noudattaa Östersundomin yhteisen yleiskaavan ratkaisua. Maakuntakaavan virkistysalueiden esittämisen tapa on huomattavan tarkka mm. Keskuspuiston ja Tuomarinkylänkartanon osalta ja Östersundomin alueella. Meilahden, Kaitalahden, Yliskylän ja Iso-Huopalahden kohteet voitaisiin esittää esitystarkkuuden puitteissa taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen määräyksellä ja yleisillä määräyksillä.

Seudun viherkehän tavoitteita pidetään hyvinä. Erityisesti virkistysverkon seudullista jatkuvuutta pidetään koko seudun vetovoiman kannalta tärkeänä.

Arvokkaiden ominaispiirteiden, luonnon, maiseman ja kulttuuriympäristöjen huomioon ottamisesta määrätään kaavan yleisissä suunnittelumääräyksissä. Tämä on hyvä asia, koska Helsingin alueella on runsaasti pienialaisia arvokkaita kohteita. Lisäksi määrätään, että riittävät virkistysmahdollisuudet sekä yhteydet seudullisille virkistysalueille on turvattava. Seudulle jatkuva viher- ja virkistysverkosto on tärkeä tiivistävässä kaupunkirakenteessa. Paikallisten virkistysalueiden ja rantojen kytkeytyminen laajempiin kokonaisuuksiin määrätään taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen suunnittelumääräyksissä, mitä pidetään hyvänä.

Virkistyskäytön kohdealueet: Maakuntakaavaan nostetut virkistyskohdealueet (Pikku Niinisaari, Seurasaaari, Mustikkamaa, Korkeasaari, Iso-Leikosaari, Vasikkasaari, Itäinen ja Läntinen Pihlajasaari, Rastila-Ramsinniemi, Harakka ja Mustasaari) ovat Helsingin yleiskaavan mukaisia merellisen virkistyskohdealueita, mutta Helsingin saariston virkistyskäytön painopisteet ovat Helsingin yleiskaavan ja merellisen strategian mukaan seuraavissa kohteissa: Isosaari, Vallisaari, Kuninkaansaari, Vasikkasaari, Suomenlinna ja Pihlajasaari. Villinki ja Itä-Villinki ovat myös jatkossa kehittämiskohteita. Koska kaavan aikajänne

on pitkä, uusien kohteiden esittäminen nykytilanteen lisäksi on perusteltua. Rastila–Ramsinniemi ei ole kohdealueen määritelmän mukainen muista erillään sijaitseva alue. Alueella riittää viheryhteysmerkintä.

Viheryhteystarve osoittaa maakunnallisesta ekologisesta ja virkistysverkostosta ne yhteystarpeet, jotka edellyttävät muusta maankäytöstä johtuvaa yhteensovittamista. Kaavassa seudulle jatkuvaksi osoitettuja viheryhteystarpeita pidetään hyvinä ja ne on otettu huomioon Helsingin yleiskaavassa. Östersundomin viheryhteyksiä on tarkistettava Östersundomin yhteisen yleiskaavan mukaisiksi ja mahdollistettava yleiskaavan mukaisen maankäytön toteutuminen.

Saariston ja merellisen alueen kehittämistä ohjaavat määräykset sisältyvät maakuntakaavan yleisiin suunnittelumääräyksiin ja joitakin saaria on osoitettu virkistyskohdealueiksi. Lisäksi on osoitettu veneilyn runkoväylä ja laivaväylät. Merellisen alueen kehittämisen tavoitteet eivät ilmene tarpeeksi kaavakartalla eikä aineistosta. Merellisyyden korostaminen ja Helsingin edustan saariston avaaminen virkistyskäyttöön on osa Helsingin strategiaa. Helsingin saariston kehittämisen painopisteet ovat Helsingin edustan saaristossa ja Itäisessä saaristossa. Merelliset kohteet tulisi päivittää vastaamaan Helsingin yleiskaavaa myös puolustusvoimien saarten osalta. Puolustusvoimien saarten osalla on käynnissä jo asemakaavoitus. Esim. Isosaaren EP/U-merkintä tulisi tarkentaa vastaamaan Helsingin yleiskaavan merkintää.

Maakuntakaavan suojelualueet: Maakuntakaavan ekologinen verkosto on osoitettu viheryhteysmerkinnällä ja yli 5 hehtaarin laajuiset suojelualueet on osoitettu kaavassa tarkasti. Helsingin yleiskaavan osalta on osoitettu nykyiset luonnonsuojelualueet ja Helsingin luonnonsuojeluohjelman ja yleiskaavan suojeltavaksi tarkoitetut alueet. Natura-alueita koskeva määräys sisältyy yleisiin suunnittelumääräyksiin.

Kuninkaansaari ja Vallisaari Helsingin edustalla on osoitettu maakuntakaavaluonnoksessa samalla suojelumerkinnällä kuin luonnonsuojelualueet. Helsingin yleiskaavassa ne ovat merellisen virkistys- ja matkailun alueita. Nämä kohteet olisi perusteltua merkitä myös virkistyskäytön kohdealueiksi, sillä ne ovat avautumassa virkistyskäytön saariksi ja niissä on asemakaavoitus vireillä. Asemakaavoituksessa ja sen kanssa rinnan edenneessä luonnonsuojelulain mukaisen rauhoituspäättöksen valmistelussa on huomioitu alueen luontoarvot ja alueelle esitetään merkittävän virkistyskäytön mahdollistavia luonnonsuojelualueita.

Maakuntakaavaluonnoksessa on osoitettu luonnonsuojelualueita jo tehtyjen päätösten pohjalta ja Uudenmaan liiton luontoselvitysten pohjalta. Östersundomiin on ehdotettu yhtä uutta suojelualueita, Immersbackan

läntistä metsää. Alue on Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa pääosin virkistysaluetta, mikä merkitsee mahdollisuutta sekä ulkoilu- että liikunta- ja puistoalueeksi. Osa rajatusta metsäalueesta on merkitty rakentamista sallivilla merkinnöillä. Helsingissä sijaisevien ja Helsingin kaupungin omistamien muiden kuntien alueella sijaitsevien alueiden osalta on hyvä käydä neuvottelut kaavatilanteesta ja maanomistajan tavoitteista.

Helsingin ulkokunnissa sijaitsevista alueista merkittävin uusi luonnon-suojelualue-ehdotus on Kauhalan ulkoilualueelle sijoittuva 204 hehtaarin alue Kauhalan metsät ja suot. Outamon alueen rajaukset ja kaava-merkinnät tulee tarkistaa yhdessä Helsingin kanssa.

Tuulivoiman tuotantoon soveltuva alue: Tuulivoiman osalta kaavassa esitetään maakunnallisesti merkittävät tuulivoiman alueet. Selostuksessa mainitaan myös kokoluokaltaan pienemmät, alle 10 tuulivoimalan kokonaisuudet merkittäväksi keinoksi kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen. Energiantuotannon muutostarpeen näkökulmasta olisi perusteltua, että maakuntakaava toimisi tuulivoimarakentamisen suhteen entistä proaktiivisemmin.

Östersundom

On tärkeää, että maakuntakaava mahdollistaa Östersundomin yhteisen yleiskaavan toteuttamisen.

Ottaen huomioon Östersundomin maakuntakaavan (2035) ja Uusimaa 2050-kaavan eri tavoitevuodet tulee virkistysalueet Länsisalmen ympärillä sekä Länsisalmen taajama-alueen rajaukset muuttaa Östersundomin yleiskaavan mukaisiksi.

Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa ja Östersundomin alueen 2. vaihemaakuntakaavassa esitetyt työpaikka-alueet tulee voida toteuttaa raideyhteydestä (metro) riippumatta. Uudenmaan maakuntakaavaluonnoksessa alueet on osoitettu uuteen raideliikenteeseen tukeutuvina taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeinä, joiden toteuttaminen on sidottu uuden raideliikenneyhteyden ja aseman sitovaan toteuttamispäätökseen. Länsisalmen elinkeinotoiminnan alue on ilman merkintää valkoisena.

Luonnoksessa on Östersundomin maakuntakaavasta poiketen esitetty valkoisella yleiskaavan keskeisiä rakentamisalueita aivan Östersundomiin suunnitellun metroaseman eteläpuolella. Östersundomin maakuntakaavaan verrattuna myös Landbon ja Puroniityn alueiden pohjoisosissa on muutettu taajama-alueen rajausta jättämällä osia valkoiseksi. Taajama-alueet tulee esittää niin kuin ne ovat Östersundomin maakuntakaavassa.

Viheryhteystarve-merkintä tulee jättää pois Uuden Porvoontien suuntaiselta osuudelta.

Maakuntakaavaratkaisun tulee mahdollistaa maa-aineksen otto- ja käsitteilyalue Östersundomin Hältinbergetiin.

Tekninen huolto

Suunniteltu voimajohto: Helsingin kaupungin, Fingrid Oyj:n ja Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa on parhaillaan käynnissä Länsimäki-Viihinmäki 400 kV:n sähkömaakaapelin yhteissuunnittelu. Johtokäytävälle on vielä useita vaihtoehtoja, ja parhaillaan selvitetään, millaisilla suunnitelmilla, viranomaispäätöksillä, vaikutusarvioinneilla ja vuorovaikutuksella johtokäytävä voidaan sijoittaa herkkään ympäristöönsä. Suunnittelumääräystä ehdotetaan muutettavaksi muotoon: Voimajohdon sijainti ja tekninen toteutus tarkentuvat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja viranomaismenettelyissä. Tarkemmassa suunnittelussa tulee turvata linjauksen toteuttamismahdollisuudet.

Maakaasun runkoputki: Helsingin kaupungin ja Gasum Oy:n kesken on suoritettu Helsinkiä halkovan korkeapaineisen kaasuputken siirtosuunnittelua Malmilla ja Oulunkylässä, minkä tarkoituksena on vapauttaa putken varaamaa maapinta-alaa Helsingin uuden yleiskaavan osoittamaan kaupunkirakentamiseen. Vastaavia tarpeita kaasuputken siirtämiseen voi olla tulossa myös jatkossa. Maakuntakaavan suunnittelumääräystä ehdotetaan muutettavaksi muotoon: Korkeapaineisen maakaasun siirtoputken sijainti ja tekninen toteutus tarkentuvat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja viranomaismenettelyissä. Tarkemmassa suunnittelussa tulee turvata linjauksen toteuttamismahdollisuudet.

Raakavesitunneli: Pitkälän ja Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitosten välinen, seudullista vedenhankintaa ja -jakelua tulevaisuudessa palveleva vesitunneli tulisi osoittaa Helsingin alueella olevalla v-merkinnällä. Merkinnän kuvausta tulisi täydentää kyseisen johtovälin nimellä, sillä se ei ole osa Päijänne-tunnelia. Tunnelille ei toistaiseksi ole määritetty suunnittelumääräyksessä kerrottua, Päijänne-tunnelin tyyppistä suojavyöhykettä.

Runkovesijohto: Maakuntakaavaluonnoksessa on osoitettu viivamerkinnällä runkovesijohto Helsingistä Porvooseen. Vaihtoehtoisia sijainteja siirtovesijohdolle on useita, ml. meren kautta kulkeva linjaus. Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa Helsinki-Porvoo siirtovesijohto on osoitettu yhteystarvemerkinnällä. Maakuntakaavassa merkintä tulee muuttaa siirtovesijohdon yhteystarpeeksi.

Jätevesitunneli: Purkutunnelin merkintää kartalla ehdotetaan tarkistettavaksi. Todellisuudessa olemassa oleva tunneli jatkuu nyt esitettyä

etelämmäksi. Kaavaluonnoksessa ei ole osoitettu Östersundomin jätevedenpuhdistamon tulo- ja purkutunneleita, joiden osoittamista tulisi harkita.

Teknisen huollon tunneli: Ehdotetaan uutta merkintää suunniteltaville ylikunnallisille merkittäville maanalaisille teknisen huollon tunneleille. Tunneleiden toteutettavuuden varmistaminen edellyttää kuntarajat ylittävää pitkäjänteistä maanalaisten tilojen tilavaraussuunnittelua.

Yhdyskuntateknisen huollon alue: ET-merkinnän piiriin tulisi ottaa myös Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitoksen suunnitellun maanalaisen ja seutua palvelevan laajennuksen merkintä. Maanalaisen vedenpuhdistuslaitoksen sijoituspaikkaan vaikuttavat mm. korkeustasot, alueen kallio-olosuhteet ja laitoksen tarvitsemat yhteydet. Merkinnän kuvaus tulisi päivittää koskemaan myös tätä laitosta. Suunnittelumääräys voi pysyä ennallaan. Kaavaluonnoksessa Östersundomin jätevedenpuhdistamo osoitetaan ET-kohdemerkinnällä Porvoonväylän pohjoispuolelle. Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa jätevedenpuhdistamo on osoitettu aluevarauksena kallioalueelle, joka sijoittuu Porvoonväylän pohjois- ja eteläpuolelle. Maakuntakaavan kaavamerkinnän tulee mahdollistaa toteuttaminen väylän molemmille puolille.

Puolustusvoimien melualue, lentomelualueet ja lentoliikenteen laskeutumisyvyöhyke: Melualueiden merkitsemiseksi esitetään harkittavaksi informaatiotyyppistä merkintää, johon ei sisälly ehdottomia rakentamisrajoituksia eikä epäselviä jatkosuunnittelumääräyksiä. Kaavan laatimisaikana käytettävissä olevat melualueet voitaisiin esittää lähdeviitteineen osana kaavan selvitysaineistoa.

Käsittely

Vastaehdotus:

Sirpa Asko-Seljavaara: Hyväksyessään lausunnon kaupunginhallitukselle lautakunta esittää, että Helsingin Lauttasaaressa tulee säilyttää saaren läpi vihervyöhyke virkistysalueeksi. Saaren väkiluku on suunniteltu kasvavaksi jopa 64% nykyisestä ja meren täyttöjä tehdään saaren rannoille ja Koivusaareen. Taajamatoiminnot vyöryvät Uusimaa-kaavassa 2050 myös nykyisille luontoalueille.

Kannattaja: Mika Välipirtti

Vastaehdotus:

Mika Välipirtti: Poistetaan seuraava lause: Meilahden, Kaitalahden, Yliskylän ja Iso-Huopalahden kohteet voitaisiin esittää esitystarkkuuden puitteissa taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen määräyksellä ja yleisillä määräyksillä.

Kannattaja: Mia Haglund

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Ehdotan että kappaleesta 37 poistetaan keskimäinen virke.

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Hyväksyessään lausunnon kaupunginhallitukselle lautakunta esittää, että Helsingin Lauttasaarella tulee säilyttää saaren läpi vihervyöhyke virkistysalueeksi. Saaren väkiluku on suunniteltu kasvavaksi jopa 64% nykyisestä ja meren täyttöjä tehdään saaren rannoille ja Koivusaareen. Taajamatoiminnot vyöryvät Uusimaa-kaavassa 2050 myös nykyisille luontoalueille.

Jaa-äännet: 8

Dennis Hamro-Drotz, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Risto Rautava, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Mia Haglund, Mika Välipirtti

Tyhjä: 1

Tuomas Rantanen

Poissa: 1

Jape Lovén

Esittelijän ehdotus jäi tältä osin voimaan äänin 8-3 (1 tyhjä, 1 poissa).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Poistetaan seuraava lause: Meilahden, Kaitalahden, Yliskylän ja Iso-Huopalahden kohteet voitaisiin esittää esitystarkkuuden puitteissa taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen määräyksellä ja yleisillä määräyksillä.

Jaa-äännet: 8

Dennis Hamro-Drotz, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Risto Rautava, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Mia Haglund, Mika Välipirtti

Tyhjä: 1

Tuomas Rantanen

Poissa: 1

Jape Lovén

Esittelijän ehdotus jäi tältä osin voimaan äänin 8-3 (1 tyhjä, 1 poissa).

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Heikki Salmikivi, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37483

heikki.salmikivi(a)hel.fi

Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209

raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi

Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37251

jouni.kilpinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaavakartta, Uusimaa-kaavan luonnos
- 2 Oikeusvaikutteinen liitekartta, Uusimaa-kaavan luonnos
- 3 Merkinnät ja määräykset, Uusimaa-kaavan luonnos
- 4 Selostus, Uusimaa-kaavan luonnos
- 5 Selostuksen liitekartat, Uusimaa-kaavan luonnos
- 6 Liiteaineisto 1. Viheryhteydet, Uusimaa-kaavan luonnos
- 7 Liiteaineisto 2. Suojelualueet, Uusimaa-kaavan luonnos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle Uusimaa-kaava 2050 luonnoksesta seuraavan lausunnon:

Uusimaa-kaava 2050 on siirtynyt aiempaa strategisempaan suuntaan ja vastaa monilta osin aiempia maakuntakaavoja paremmin muuttuvan toimintaympäristön aiheuttamiin vaatimuksiin. Uudenmaan liiton mukaan Uusimaa-kaavasta on tarkoitus luoda muuttuvaan toimintaympäristöön sopiva työkalu. Uusi strategisempi ote on välttämätön.

Maakuntakaava pyrkii hiilineutraaliin Uusimaahan vuoteen 2035 mennessä. Tavoite on yhdenmukainen Helsingin kaupungin hiilineutraaliustavoitteen kanssa ja luo osaltaan raamit maakunnan yhdyskuntarakenn-

teen kehitykselle. Kaava on luonteeltaan mahdollistava. Yleismääräyksissä todetaan, että kaikessa alueidenkäytön suunnittelussa tulee edistää ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja.

Uuden maakuntakaavan suunnittelu on ollut rinnakkainen prosessi seudun MAL 2019 -suunnitelman laadinnan kanssa. Vuorovaikutus kaavan valmistelussa on ollut monipuolista ja hyvää. On tärkeää, että myös kaavan jatkovalmistelussa käydään aktiivista dialogia seudun toimijoiden ja erityisesti Helsingin kanssa. Kaavassa on hyvin tunnistettu Helsingin seudun erityiskysymykset ja huomioitu seudun kehittämistarpeet. Maakuntakaava luo edellytykset asuntotuotannon sekä palvelu- ja elinkeinotoiminnan merkittävälle kasvulle, ohjaa seudun kasvua keskuksiin ja raideliikenteen vyöhykkeelle, parantaa verkostomaisen joukkoliikenteen kehittämisedellytyksiä ja turvaa seudun vetovoimaisuuden ekosysteemipalvelujen, virkistyksen ja kulttuuriympäristöjen osalta.

Kaavakartan merkintöihin liittyy määräyksiä, minkä lisäksi on yleisiä koko maakuntaa koskevia suunnittelumääräyksiä. Yleisissä suunnittelumääräyksissä todetaan, että maakuntakaava on yleispiirteinen ja merkinnät ovat yleispiirteisiä. Maakuntakaavan aluerajauksia ei voi tulkita sellaisenaan. Kaavassa käytetään aluevaraus-, kohde- ja viiva-, ominaisuus- sekä kehittämisperiaatemarkintöjä, joista annetaan määräykset ja tulkintaohjeet.

Kaavan esitystarkkuus on pääosin hyvä joitakin merkintöjä lukuun ottamatta. Joissakin kohdissa maakuntakaavaluonnos on esitystavaltaan tarkempi kuin Helsingin yleiskaava, mikä ei ole tarkoituksenmukaista eikä perusteltua.

Kaavaratkaisussa Helsingin kantakaupunki on merkitty laajana ympyränä ja osoitettu keskustatoimintojen alueeksi ja valtakunnakeskukseksi. Esitystapa kuvaa hyvin laajentuvan kantakaupungin merkitystä. Ympyrän tulee kuitenkin ulottua vielä laajemmalle kohti Kehä I:tä, jotta viesti olisi yhdenmukainen Helsingin uuden yleiskaavan tavoitteiden kanssa. Muilta osin Helsingin alue on osoitettu pääosin taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeeksi tai pääkaupunkiseudun ydinvyöhykkeeksi, jolle tulee osoittaa muuta taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä tehokkaammin rakennettavat taajama- ja keskustatoimintojen alueet. Esitetyt merkinnät ovat yhdenmukaiset Helsingin uuden yleiskaavan tavoitteiden kanssa ja korostavat raideliikenteeseen tukeutuvan uuden maankäytön seudullista merkitystä. Alueiden tiivistäminen tukee sekä elinkeinon toimintaedellytyksiä, asukkaiden hyvinvointia palvelujen saatavuuden ja monipuolisuuden kautta että kuntatalouden suotuisaa kehitystä. Kestävän kasvun alueille rakentamista ohjaava kaavaratkaisu parantaa Uudenmaan kilpailuetua tukemalla keskittymähakuisten toimintojen toimintaedellytyksiä tiivistämisen kautta.

Liikenteen suunnitteluperiaatteet ovat kannatettavia ja linjassa Helsingin uuden yleiskaavan ja seudun MAL 2019 –suunnitelman kanssa. Liikenteen merkinnät ovat pääosin hyvin perusteltuja. Valtakunnallisesti merkittävä tieverkko rajautuu Kehä III:een ja maakunnallisesti merkittävä tieverkko Kehä I:een. Kehä I:n sisäpuolelle jatkuvat sisääntulotiet on merkitty tavara- ja linja-autoliikenteen yhteystarvenuolilla. Eritasoliittymiä ei esitetä, vaan liittymien toteuttamista ohjataan sanallisilla määräyksillä. Kaavakartalla on osoitettu rautatiet ja metro sekä niiden laajennukset, Helsingissä merkittävimpinä Östersundomin metro, Pisararata ja Lentorata sekä Tallinnan tunneli. Liikenneverkko perustuu MAL-suunnitelmassa muodostettuun liikenneverkkoon, jota on täydennetty vuoden 2030 jälkeen toteutettavilla ja valtakunnallisesti merkittävillä liikennehankkeilla. Esimerkiksi pikaraitioiteita tai pyöräilyn runkoyhteyksiä ei ole esitetty kaavakartalla, mikä on perusteltua kaavan strategisuus huomioon ottaen.

Kaupun ratkaisun kannalta oleellista on Helsingin osalta seudun ydinkeskustan ja muiden keskusta-alueiden sijainti ja rajaukset. Seudullisesti merkittäviä keskustoja on Helsingin osalta merkitty enemmän kuin nyt voimassa olevassa maakuntakaavassa, sillä Viikki, Kontula ja Vuosaari ja Östersundomin osalta Sakarimäki on lisätty seudullisesti merkittäviksi keskustoiksi. Seudullisesti merkittävää kauppaa voidaan sijoittaa keskustatoimintojen alueille ilman mitoitusta tai laadun rajoitusta.

Tarkennustarpeet maakuntakaavan sisältöön

On erittäin tärkeää, että maakuntakaavan merkinnät eivät ole ristiriidassa Helsingin uuden yleiskaavan tai Östersundomin yhteisen yleiskaavan merkintöjen kanssa. Maakuntakaavan merkintöjen tulee mahdollistaa em. yleiskaavojen mukaisen maankäytön toteuttaminen.

Yleisten suunnittelumääräysten ensimmäisen kappaleen lause on erityisen tärkeä: "maakuntakaavan merkinnät ovat yleispiirteisiä. Alueidenkäytön ratkaisujen tulee tarkentua yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa". Lukuohjeen kohtaan esitetään lisättäväksi seuraava lisäys: Päällekkäisten ja rinnakkaisten kaavamerkintöjen suunnittelumääräyksiä tulee tulkita ja toiminnot yhteen sovittaa siten, että merkintöjen osoittamat alueiden käytön periaatteet voivat toteutua kuntakaavoituksessa.

Tarkkojen aluevarausmerkintöjen siirtäminen strategiseen Uusimaakaavaan sellaisinaan selvästi tarkemman mittakaavan Uudenmaan IV-vaihemaakuntakaavasta ei ole johdonmukaista ottaen huomioon kaavan strategisuudelle asetetut tavoitteet. Helsingin uuden yleiskaavan mukainen tavoite kantakaupungin laajentamisesta tulee näkyä maa-

kuntakaavassa selvemmin siten, että keskustatoimintoja kuvaava ympyrä on esitettyä laajempi ulottuen aina Kehä I:lle saakka.

Liikenne

Maakuntakaavan liikenteellinen ratkaisu on perusteltu ja hyvä. Esitystapa antaa hyvät lähtökohdat maankäytön ja liikenteen yhteensovittamiseen tähtäävälle jatkosuunnittelulle.

Kaavan keskeisenä tavoitteena on tukea kansainvälisen lento- ja meriliikenteen toiminta- ja kehittämisedellytyksiä turvaamalla Helsinki–Vantaan lentoaseman ja kansainvälisesti merkittävien satamien sekä logistiikka-alueiden yhteydet ja alueidenkäytölliset tarpeet. Helsinki varmistaa tarkemmassa suunnittelussa satamien toimivat yhteydet sekä tiettä katuverkolla, ja Helsingissä on tätä varten on tehty tiivistä yhteistyötä Helsingin sataman ja muiden kaupungin toimijoiden kesken.

Aikaisemmissa maakuntakaavoissa osa joukkoliikenteen vaihtopaikoista ja liityntäpysäköintipaikoista esitettiin oikeusvaikutteisina pääkartalla; nyt ne on merkitty erillisellä liitekartalla. Liitekartasta L2 puuttuvat seuraavat joukkoliikenteen vaihtopaikkamerkinnot:

- Vuosaaren keskus (Jokeri 2/Vuosaaren metro)
- Mellunmäki (Vantaan ratikka/metro)
- Pisara -radan asemat Hakaniemi ja Töölö

Helsingissä on osoitettu liityntäpysäköintiä oikeusvaikutteisella liitekartalla Sakarinmäkeen, Itäkeskukseen, Puotilaan, Mellunmäkeen, Puistolaan sekä Valimoon. Selostuksen mukaan liityntäpysäköintiä on osoitettu sellaisille pysäkeille ja asemille, joita ympäröivä maankäyttö ei luo edellytyksiä tiheästi liikennöitävälle joukkoliikenteelle tai pääosa asutuksesta ei sijaitse kävelyetäisyydellä. Tältä osin liitekartta ei perustellultaan ole Helsingissä täysin ristiriidaton. Tulee harkita, onko liityntäpysäköintipaikkojen oikeusvaikutteisuukselle Helsingissä perusteluja.

Uuden Porvoontien nykyinen linjaus on osoitettu kaavaluonnoksessa maakunnallisen tien merkinnällä. Tie tulisi esittää kuten Östersundomin maakuntakaavassa, jossa se on merkitty seututieksi, sen sijainti on pohjoisempänä ja se on sijainniltaan ohjeellinen. Myös Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa ”seudullisen tieyhteyden osana toimiva pääkatu” on linjattu uuteen paikkaan. Uusi pääkatu ja nykyinen Uusi Porvoontie on jatkossa tarkoitus toteuttaa rakennettavan kaupunkiympäristön osana ja sitä palvelevana pääkatuna. Östersundomin alueella maakunnallisen tien määräykset rajoittavat tarpeettomasti toimivan kaupunkimaisen ympäristön toteutumismahdollisuuksia.

Liikennetunneli: Liikenneväylän katkoviivamerkintä osoittaa ohjeellisen linjauksen. Ehdotetaan Lentoradan merkintä muutettavaksi liikennetunnelista liikenneväylän katkoviivamerkintään, joka osoittaa ohjeellisen linjauksen. Kehittämisperiaatemerkinällä osoitetaan liikenneväylän ohjeellinen linjaus silloin, kun väylän tarkka sijainti on ratkaisematta.

Liikennealue, satama / Liikennealue, lentoasema: Suunnittelumääräykset koskien sataman ja lentoaseman toiminta-/kehittämisedellytysten turvaamista sekä toisaalta toiminnan suunnittelua siten, että melu- ja muut ympäristöhäiriöt olisivat mahdollisimman vähäiset, olisi syytä käsitellä yhtenäisesti ja molemmat näkökohdat huomioon ottaen kummankin alueen osalta.

Tallinnan tunnelin vaihtoehtoinen ohjeellinen linjaus: Kuvauksen mukaan Tallinna-tunnelin vaihtoehtoinen ohjeellinen linjaus kuvaa Helsinki-Vantaan lentoaseman ja Tallinnan lentoaseman välisen tunnelin vaihtoehtoisia ohjeellisia linjauksia. Määräyksen mukaan tunnelin tarkka sijainti määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Maakuntakaavan ohjaavuuden kannalta on keskeistä, että osoitetut kaava-merkinnät ja -määräykset ovat yksiselitteisiä. Kaavaan ei ole perusteltua esittää useampaa vaihtoehtoista linjausta, jotka edellyttävät varautumisen esimerkiksi kolmeen maanalaiseen linjaukseen Helsingin alueella. Erityisen tärkeää on osoittaa tunnelin tarkoituksenmukainen kytkeytyminen valtakunnalliseen ja seudulliseen järjestelmään. Kansainvälisten, valtakunnallisten ja seudullisten järjestelmien tulee muodostaa yhtenäinen toiminnallinen kokonaisuus, jossa eri järjestelmät tukevat toisiaan optimaalisella tavalla. Useamman tunnelilinjauksen merkitseminen maakuntakaavaan heikentää koko tunnelihankkeen uskottavuutta myös kansainvälisestä näkökulmasta ja voi vaikeuttaa rahoituksen saamista hankkeelle.

Tallinnan tunnelin valitulla linjauksella on vaikutuksia maankäytön ja toimintojen kehittymiseen sekä aluetalouteen. Tunnelin strateginen merkitys ei kohdistu vain pääkaupunkiseudulle, vaan koskee koko Suomea. Tunnelin merkitys osana kansainvälistä yhteysverkostoa on keskeinen, ja se tulee kytkeä seudun olemassa olevan liikennejärjestelmän solmupisteisiin (Helsingin päärautatieasema, Pasila, Lentoasema). Näin voidaan varmistaa hyvät vaihtoyhteydet olemassa oleviin ja suunniteltuihin ratoihin (metro, rantarata, päärata, Pisara, Lentorata, raitiotiet). Helsingin päärautatieaseman ja Pasilan kautta kulkevasta linjauksesta on tehty riittävät selvitykset kaikilla suunnittelutasoilla, jotta linjausvaihtoehto maakuntakaavaehdotukseen voidaan tehdä (TEN-T, kansallinen, seudullinen ja paikallinen). Jos uusi yhteys ei tavoita olemassa olevia liikennejärjestelmän solmupisteitä, myös sen hyödynnettävyys koko Suomen kannalta jää kyseenalaiseksi. Lisäksi Helsinki-Tallinna -kaksoispääkaupunkitoiminnallisuus jää saavuttamatta, esi-

merkiksi matkailupotentiaalin hyödyntämisen näkökulmasta. Myös agglomeraatio- eli kasautumisetujen hyödyntämisen näkökulmasta on olennaista, että tunneli kulkee Suomen merkittävimpien työpaikkakeskittymien eli Helsingin keskustan ja Pasilan kautta.

Luonnoksessa esitetyn kaltaiset vaihtoehtoiset tunneliinjakukset edellyttäisivät Helsingin alueella varautumista kolmeen maanalaiseen ratatunneliin, mikä ei käytännössä ole mahdollista. Kaupunkirakenteen tiivisyessä ja kaupungin kasvaessa uuden rakentamisen myötä syntyy tarve sijoittaa maan alle lisää toimintoja. Näiden tilavarausten toteuttamisen mahdollistamiseksi on Helsingissä tehty pitkäjänteistä maanalaisen tilojen tilavaraussuunnittelua. Helsinkiin on laadittu maanalainen yleiskaava ja uusi maanalainen yleiskaava on valmisteilla. Radan sujuva liikennöinti edellyttää jouhevaa ratageometriaa. Optimaalisen ratatunneligeometrian etsiminen edellyttää mm. olemassa olevien maanalaisen tilojen ja tiedossa olevien maanalaisen tilavarausten huomiointia.

Tilanteessa, jossa uusia maanalaisia tilavarauksia tulee jatkuvasti Helsingin alueelle, joudutaan käytännössä tekemään ratatunnelia varten tiettyyn sijaintiin ja korkotasoihin sidottu varaus, mikäli hyvin liikennöitävän ratalinjan toteutettavuus tulevaisuudessa halutaan varmistaa. Jos Helsingissä jouduttaisiin varautumaan johonkin muuhun kuin keskustan kautta kulkevaan ratatunneliinjakukseen, syntyisi merkittäviä ristiriitoja muiden maanalaisen tilatarpeiden kanssa. Yksi ristiriita syntyy tarvittavan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitoksen maanalaisen laajennuksen kanssa. Myös mikäli päädyttäisiin ratkaisuun, jossa maakuntakaavaehdotukseen sisällytettäisiin kuitenkin kolme eri linjausta, estäisivät ne voimassaoloaikanaan muun maanalaisen rakentamisen niiden läheisyydessä. Edellä mainituista syistä useiden vaihtoehtoisten linjausten esittäminen kaavakartalla ei ole mahdollista. Vaihtoehtoiset linjaukset tulee poistaa kaavakartalta ja merkitä maakuntakaavaehdotukseen vain yksi Helsingin keskustan ja Pasilan kautta kulkeva linjaus.

Kauppa

Kaupan näkökulmasta merkittävin muutos Helsingin seudun vaihekaavassa Helsingin osalta ovat keskustojen ulkopuoliset kaupan alueet. Östersundomin Sakarinmäen aluetta lukuun ottamatta näitä ei ole kaavaluonnoksessa enää rajattu tilaa vaativan kaupan toimialoille, kuten aikaisemmin, vaan niillä sallitaan kaikkia kaupan laatuja. Seudullisesta näkökulmasta nämä alueet sijaitsevat keskeisillä alueilla ja ovat seudullisessa mittakaavassa hyvin saavutettavissa.

Alueille osoitettuja vähittäiskaupan ylärajoja on nostettu johtuen muutoksesta sallia näillä alueilla myös keskustamaista kauppaa. Tämä

muutos merkitsee, että kuntakaavoituksessa on olennaista arvioida näitä keskustojen ulkopuolisia kaupan alueita arkiasioinnin osalta paikallisen kävelysaavutettavuuden näkökulmasta sekä lähialueen asukkaiden luoman kysynnän näkökulmasta. Samoin keskustamaisen kaupan sijoittumisen osalta on kuntakaavoituksessa arvioitava näiden alueiden kehittämisen vaikutuksia erityisesti lähikeskustoihin, vaikka maakuntakaavatyössä seudullisesti merkittävien keskustojen näkökulma on keskeisin. Maakuntakaavan vaikutusarvioinnissa on huomioitu keskustojen ulkopuolisten kaupan alueiden muutoksia vain seudullisesti merkittäviin keskuksiin, ei pienempiin keskustoihin tai asuinalueiden palveluihin.

Maakuntakaavassa on tärkeä huolehtia, että kaupan ratkaisu ei heikennä mahdollisuuksia kaavan tavoitteiden toteuttamiseen, ja varmistaa, että mahdollisesti lisääntyvän liikenteen negatiiviset ulkoisvaikutukset on mahdollista kompensoida muilla toimenpiteillä. Kaupan ratkaisun tulee mahdollistaa Helsingin uuden yleiskaavan tavoitteiden mukaisen sekoittuneen kaupunkirakenteen toteuttaminen Helsingissä. Kaavassa laaturajoittamattoman kaupan alueelle esitettyä rakennuksen koon rajoittamista (max. 30 000 k-m²) tulee harkita, sillä kaupunkirakenteen näkökulmasta rakennuksen kerrosalamäärä ei ole keskeisin tekijä, vaan se, minkälaista kaupunkia rakennus ympärilleen synnyttää.

Seudun ydinkeskustan rajaus noudattelee Helsingin uuden yleiskaavan tavoitteita. Seudullisesti merkittäviä keskustoja on Helsingin osalta merkitty enemmän kuin nyt voimassa olevassa kaavassa. Viikki, Kontula ja Vuosaari on lisätty seudullisesti merkittäviksi keskuksiksi.

Maakuntakaavan viherrakenne

Maakuntakaava tunnistaa viherrakenteen jatkuvuuden tarpeen, mikä on hyvä asia. Koska maakuntakaavaluonnoksen tavoitevuosi ja Helsingin yleiskaavan tavoitevuosi on sama vuosi 2050, maakuntakaavan viherrakennetta ei tule osoittaa Helsingin alueella tarkemmin kuin Helsingin uusi yleiskaava on osoittanut. Helsingin yleiskaavan toteuttaminen edellyttää kaupunkirakenteen ja viherrakenteen yhteensovittamista. Maakuntakaavan tavoitteet on otettu huomioon Helsingin uuden yleiskaavan viherrakenteessa. Viheraluumerkintöjen siirtäminen sellaisenaan selvästi tarkemman mittakaavan Uudenmaan IV-vaihemaakuntakaavasta ei ole perusteltua eikä linjassa kaavan strategisuudelle asetettujen tavoitteiden kanssa. Merkintöjen siirtäminen sellaisenaan Östersundomin alueen 2. vaihemaakuntakaavasta ei myöskään ole perusteltua johtuen kaavojen erilaisesta aikajänteestä. Tämä koskee erityisesti Sipoonkorven ja Mustavuoren välistä viheryhteyttä, jossa maakuntakaavan tulisi noudattaa Östersundomin yhteisen yleiskaavan ratkaisua. Maakuntakaavan virkistysalueiden esittämisen tapa on huomattavan tarkka mm. Keskuspuiston ja Tuomarinkylänkartanon osalta ja

Östersundomin alueella. Meilahden, Kaitalahden, Yliskylän ja Iso-Huopalahden kohteet voitaisiin esittää esitystarkkuuden puitteissa taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen määräyksellä ja yleisillä määräyksillä.

Seudun viherkehän tavoitteita pidetään hyvinä. Erityisesti virkistysverkon seudullista jatkuvuutta pidetään koko seudun vetovoiman kannalta tärkeänä.

Arvokkaiden ominaispiirteiden, luonnon, maiseman ja kulttuuriympäristöjen huomioon ottamisesta määrätään kaavan yleisissä suunnittelumääräyksissä. Tämä on hyvä asia, koska Helsingin alueella on runsaasti pienialaisia arvokkaita kohteita. Lisäksi määrätään, että riittävät virkistysmahdollisuudet sekä yhteydet seudullisille virkistysalueille on turvattava. Seudulle jatkuva viher- ja virkistysverkosto on tärkeä tiivistävässä kaupunkirakenteessa. Paikallisten virkistysalueiden ja rantojen kytkeytyminen laajempiin kokonaisuuksiin määrätään taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen suunnittelumääräyksissä, mitä pidetään hyvänä.

Virkistyskäytön kohdealueet: Maakuntakaavaan nostetut virkistyskohdealueet (Pikku Niinisaari, Seurasaari, Mustikkamaa, Korkeasaari, Iso-Leikosaari, Vasikkasaari, Itäinen ja Läntinen Pihlajasaari, Rastila-Ramsinniemi, Harakka ja Mustasaari) ovat Helsingin yleiskaavan mukaisia merellisen virkistys- ja matkailun alueita, mutta Helsingin saariston virkistyskäytön painopisteet ovat Helsingin yleiskaavan ja merellisen strategian mukaan seuraavissa kohteissa: Isosaari, Vallisaari, Kuninkaansaari, Vasikkasaari, Suomenlinna ja Pihlajasaari. Villinki ja Itä-Villinki ovat myös jatkossa kehittämiskohteita. Koska kaavan aikajänne on pitkä, uusien kohteiden esittäminen nykytilanteen lisäksi on perusteltua. Rastila-Ramsinniemi ei ole kohdealueen määritelmän mukainen muista erillään sijaitseva alue. Alueella riittää viheryhteysmerkintä.

Viheryhteystarve osoittaa maakunnallisesta ekologisesta ja virkistysverkostosta ne yhteystarpeet, jotka edellyttävät muusta maankäytöstä johtuvaa yhteensovittamista. Kaavassa seudulle jatkuvaksi osoitettuja viheryhteystarpeita pidetään hyvinä ja ne on otettu huomioon Helsingin yleiskaavassa. Östersundomin viheryhteyksiä on tarkistettava Östersundomin yhteisen yleiskaavan mukaisiksi ja mahdollistettava yleiskaavan mukaisen maankäytön toteutuminen.

Saariston ja merellisen alueen kehittämistä ohjaavat määräykset sisältyvät maakuntakaavan yleisiin suunnittelumääräyksiin ja joitakin saaria on osoitettu virkistyskohdealueiksi. Lisäksi on osoitettu veneilyn runkoväylä ja laivaväylät. Merellisen alueen kehittämisen tavoitteet eivät ilmene tarpeeksi kaavakartalla eikä aineistosta. Merellisyyden ko-

rostaminen ja Helsingin edustan saariston avaaminen virkistyskäyttöön on osa Helsingin strategiaa. Helsingin saariston kehittämisen painopisteet ovat Helsingin edustan saaristossa ja Itäisessä saaristossa. Merelliset kohteet tulisi päivittää vastaamaan Helsingin yleiskaavaa myös puolustusvoimien saarten osalta. Puolustusvoimien saarten osalla on käynnissä jo asemakaavoitus. Esim. Isosaaren EP/U-merkintä tulisi tarkentaa vastaamaan Helsingin yleiskaavan merkintää.

Maakuntakaavan suojelualueet: Maakuntakaavan ekologinen verkosto on osoitettu viheryhteysmerkinnällä ja yli 5 hehtaarin laajuiset suojelualueet on osoitettu kaavassa tarkasti. Helsingin yleiskaavan osalta on osoitettu nykyiset luonnonsuojelualueet ja Helsingin luonnonsuojeluohjelman ja yleiskaavan suojeltavaksi tarkoitetut alueet. Natura-alueita koskeva määräys sisältyy yleisiin suunnittelumääräyksiin.

Kuninkaansaari ja Vallisaari Helsingin edustalla on osoitettu maakuntakaavaluonnoksessa samalla suojelumerkinnällä kuin luonnonsuojelualueet. Helsingin yleiskaavassa ne ovat merellisen virkistys- ja matkailun alueita. Nämä kohteet olisi perusteltua merkitä myös virkistyskäytön kohdealueiksi, sillä ne ovat avautumassa virkistyskäytön saariksi ja niissä on asemakaavoitus vireillä. Asemakaavoituksessa ja sen kanssa rinnan edenneessä luonnonsuojelulain mukaisen rauhoituspäätöksen valmistelussa on huomioitu alueen luontoarvot ja alueelle esitetään merkittävän virkistyskäytön mahdollistavia luonnonsuojelualueita.

Maakuntakaavaluonnoksessa on osoitettu luonnonsuojelualueita jo tehtyjen päätösten pohjalta ja Uudenmaan liiton luontoselvitysten pohjalta. Östersundomiin on ehdotettu yhtä uutta suojelualueita, Immersbackan läntistä metsää. Alue on Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa pääosin virkistysaluetta, mikä merkitsee mahdollisuutta sekä ulkoilu- että liikunta- ja puistoalueeksi. Osa rajatusta metsäalueesta on merkitty rakentamista sallivilla merkinnöillä. Helsingissä sijaisevien ja Helsingin kaupungin omistamien muiden kuntien alueella sijaitsevien alueiden osalta on hyvä käydä neuvottelut kaavatilanteesta ja maanomistajan tavoitteista.

Helsingin ulkokunnissa sijaitsevista alueista merkittävin uusi luonnonsuojelualue-ehdotus on Kauhalan ulkoilualueelle sijoittuva 204 hehtaarin alue Kauhalan metsät ja suot. Alue on maakunnallisesti merkittävä ja alueelle sopii parhaiten virkistysaluetta, mikä mahdollistaa sekä virkistyskäytön että luontoarvojen turvaamisen. Outamon alueen rajaukset ja kaavamerkinnot tulee tarkistaa yhdessä Helsingin kanssa.

Tuulivoiman tuotantoon soveltuva alue: Tuulivoiman osalta kaavassa esitetään maakunnallisesti merkittävät tuulivoiman alueet. Selostukses-

sa mainitaan myös kokoluokaltaan pienemmät, alle 10 tuulivoimalan kokonaisuudet merkittäväksi keinoksi kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen. Energiantuotannon muutostarpeen näkökulmasta olisi perusteltua, että maakuntakaava toimisi tuulivoimarakentamisen suhteen entistä proaktiivisemmin.

Östersundom

On tärkeää, että maakuntakaava mahdollistaa Östersundomin yhteisen yleiskaavan toteuttamisen.

Ottaen huomioon Östersundomin maakuntakaavan (2035) ja Uusimaa 2050-kaavan eri tavoitevuodet tulee virkistysalueet Länsisalmen ympärillä sekä Länsisalmen taajama-alueen rajaukset muuttaa Östersundomin yleiskaavan mukaisiksi.

Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa ja Östersundomin alueen 2. vaihemaakuntakaavassa esitetyt työpaikka-alueet tulee voida toteuttaa raideyhteydestä (metro) riippumatta. Uudenmaan maakuntakaavaluonnoksessa alueet on osoitettu uuteen raideliikenteeseen tukeutuvina taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeinä, joiden toteuttaminen on sidottu uuden raideliikenneyhteyden ja aseman sitovaan toteuttamispäätökseen. Länsisalmen elinkeinotoiminnan alue on ilman merkintää valkoisena.

Luonnoksessa on Östersundomin maakuntakaavasta poiketen esitetty valkoisella yleiskaavan keskeisiä rakentamisalueita aivan Östersundomiin suunnitellun metroaseman eteläpuolella. Östersundomin maakuntakaavaan verrattuna myös Landbon ja Puroniityn alueiden pohjoisosissa on muutettu taajama-alueen rajausta jättämällä osia valkoiseksi. Taajama-alueet tulee esittää niin kuin ne ovat Östersundomin maakuntakaavassa.

Viheryhteystarve-merkintä tulee jättää pois Uuden Porvoontien suuntaiselta osuudelta.

Maakuntakaavaratkaisun tulee mahdollistaa maa-aineksen otto- ja käsitelyalue Östersundomin Hältinbergetiin.

Tekninen huolto

Suunniteltu voimajohto: Helsingin kaupungin, Fingrid Oyj:n ja Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa on parhaillaan käynnissä Länsimäki-Viihkinmäki 400 kV:n sähkömaakaapelin yhteissuunnittelu. Johtokäytävälle on vielä useita vaihtoehtoja, ja parhaillaan selvitetään, millaisilla suunnitelmilla, viranomaispäätöksillä, vaikutusarvioinneilla ja vuorovaikutuksella johtokäytävä voidaan sijoittaa herkkään ympäristöönsä. Suunnit-

telumääräystä ehdotetaan muutettavaksi muotoon: Voimajohdon sijainti ja tekninen toteutus tarkentuvat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja viranomaismenettelyissä. Tarkemmassa suunnittelussa tulee turvata linjauksen toteuttamismahdollisuudet.

Maakaasun runkoputki: Helsingin kaupungin ja Gasum Oy:n kesken on suoritettu Helsinkiä halkovan korkeapaineisen kaasuputken siirtosuunnittelua Malmilla ja Oulunkylässä, minkä tarkoituksena on vapauttaa putken varaamaa maapinta-alaa Helsingin uuden yleiskaavan osoittamaan kaupunkirakentamiseen. Vastaavia tarpeita kaasuputken siirtämiseen voi olla tulossa myös jatkossa. Maakuntakaavan suunnittelumääräystä ehdotetaan muutettavaksi muotoon: Korkeapaineisen maakaasun siirtoputken sijainti ja tekninen toteutus tarkentuvat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja viranomaismenettelyissä. Tarkemmassa suunnittelussa tulee turvata linjauksen toteuttamismahdollisuudet.

Raakavesitunneli: Pitkäkosken ja Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitosten välinen, seudullista vedenhankintaa ja -jakelua tulevaisuudessa palveleva vesitunneli tulisi osoittaa Helsingin alueella olevalla v-merkinnällä. Merkinnän kuvausta tulisi täydentää kyseisen johtovälin nimellä, sillä se ei ole osa Päijänne-tunnelia. Tunnelille ei toistaiseksi ole määritetty suunnittelumääräyksessä kerrottua, Päijänne-tunnelin tyyppistä suojavyöhykettä.

Runkovesijohto: Maakuntakaavaluonnoksessa on osoitettu viivamerkinnällä runkovesijohto Helsingistä Porvooseen. Vaihtoehtoisia sijainteja siirtovesijohdolle on useita, ml. meren kautta kulkeva linjaus. Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa Helsinki-Porvoo siirtovesijohto on osoitettu yhteystarvemerkinällä. Maakuntakaavassa merkintä tulee muuttaa siirtovesijohdon yhteystarveksi.

Jätevesitunneli: Purkutunnelin merkintää kartalla ehdotetaan tarkistettavaksi. Todellisuudessa olemassa oleva tunneli jatkuu nyt esitettyä etelämmäksi. Kaavaluonnoksessa ei ole osoitettu Östersundomin jätevedenpuhdistamon tulo- ja purkutunneleita, joiden osoittamista tulisi harkita.

Teknisen huollon tunneli: Ehdotetaan uutta merkintää suunniteltaville ylikunnallisille merkittäville maanalaisille teknisen huollon tunneleille. Tunneleiden toteutettavuuden varmistaminen edellyttää kuntarajat ylittävää pitkäjänteistä maanalaisten tilojen tilavaraussuunnittelua.

Yhdyskuntateknisen huollon alue: ET-merkinnän piiriin tulisi ottaa myös Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitoksen suunnitellun maanalaisen ja seutua palvelevan laajennuksen merkintä. Maanalaisen vedenpuhdistuslaitoksen sijoituspaikkaan vaikuttavat mm. korkeustasot, alueen kallio-olosuhteet ja laitoksen tarvitsemat yhteydet. Merkinnän kuvaus tulisi päi-

vittää koskemaan myös tätä laitosta. Suunnittelumääräys voi pysyä ennallaan. Kaavaluonnoksessa Östersundomin jätevedenpuhdistamo osoitetaan ET-kohdemerkinnällä Porvoonväylän pohjoispuolelle. Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa jätevedenpuhdistamo on osoitettu aluevarauksena kallioalueelle, joka sijoittuu Porvoonväylän pohjois- ja eteläpuolelle. Maakuntakaavan kaavamerkinnän tulee mahdollistaa toteuttaminen väylän molemmille puolille.

Puolustusvoimien melualue, lentomelualueet ja lentoliikenteen laskeutumisyöhyke: Melualueiden merkitsemiseksi esitetään harkittavaksi informaatiotyyppistä merkintää, johon ei sisälly ehdottomia rakentamisrajoituksia eikä epäselviä jatkosuunnittelumääräyksiä. Kaavan laatimisa-jankohtana käytettävissä olevat melualueet voitaisiin esittää lähdeviitteineen osana kaavan selvitysaineistoa.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 13.11.2018 mennessä.

Uusimaa-kaava on laadittu koko Uudenmaan alueelle ja sen aikatahtain on vuodessa 2050. Kaava muodostuu kolmesta maakuntakaavasta, jotka laaditaan Helsingin seudulle, Itä-Uudellemaalle ja Länsi-Uudellemaalle. Tätä kolmesta eri kaavasta muodostuvaa kokonaisuutta kutsutaan nimellä Uusimaa-kaava 2050. Valmisteluvaiheessa Uusimaa-kaavaan kuului myös Uudenmaan rakennekaava, josta myös Helsingin kaupunki lausui keväällä 2018. Annetun palautteen perusteella rakennekaava muutettiin rakennesuunnitelmaksi eikä sillä ole enää maakuntakaavojen tapaan oikeusvaikutuksia.

Uusimaa-kaavan 2050 laadintaa ohjaavat päätavoitteet ovat kasvun kestävä ohjaaminen ja alueiden välinen tasapaino, ilmastonmuutokseen vastaaminen sekä luonnon ja luonnonvarojen kestävä käyttö, hyvinvoinnin ja vetovoimaisuuden lisääminen sekä kestävä kilpailukyky. Näitä päätavoitteita tarkentavat alatavoitteet, kaavan suunnitteluperiaatteet sekä kunkin seudun vaihekaavan omat erityiskysymykset. Tavoitteet, suunnitteluperiaatteet ja erityiskysymykset on muodostettu yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Kaavakartan merkintöihin liittyy kaavamääräyksiä ja lisäksi on yleiset suunnittelumääräykset. Yleisissä suunnittelumääräyksissä todetaan, että maakuntakaava on yleispiirteinen ja merkinnät ovat yleispiirteisiä. Maakuntakaavan aluerajauksia ei voi tulkita sellaisenaan. Uusimaa-kaavassa 2050 käytetään aluevaraus-, kohde- ja viiva-, ominaisuus-

sekä kehittämisperiaatemerkitöjä, joista annetaan määräykset ja tulkintaohjeet.

Luonnosvaiheen aineisto koostuu Uudenmaan rakennesuunnitelmasta sekä seutujen vaihemaakunta-kaavojen luonnoksista, joihin kuuluvat kaavakartat, merkinnät ja määräykset sekä tämä kaavaselostus liitekarttoineen. Lausunnonantajilla ja osallisilla on mahdollisuus antaa palautetta myös muista luonnosvaiheen taustaselvityksistä. Helsingin kaupunginhallitus lausui Uudenmaan liitolle kaavan valmisteluaineistosta 16.4.2018.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Heikki Salmikivi, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37483
heikki.salmikivi(a)hel.fi
Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209
raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi
Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37251
jouni.kilpinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaavakartta, Uusimaa-kaavan luonnos
- 2 Oikeusvaikutteinen liitekartta, Uusimaa-kaavan luonnos
- 3 Merkinnät ja määräykset, Uusimaa-kaavan luonnos
- 4 Selostus, Uusimaa-kaavan luonnos
- 5 Selostuksen liitekartat, Uusimaa-kaavan luonnos
- 6 Liiteaineisto 1. Viheryhdydet, Uusimaa-kaavan luonnos
- 7 Liiteaineisto 2. Suojelualueet, Uusimaa-kaavan luonnos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 565

Keskuspuiston luonnon- ja maisemanhoidon yleissuunnitelman 2018–2032 hyväksyminen

HEL 2018-009768 T 10 05 01

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti palauttaa Keskuspuiston luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelman 2018 – 2032 uudelleen valmisteluun seuraavin huomioin

- suunnitelmien vuorovaikutuksen käytännöt organisoidaan pysyvästi ja selkeästi tavalla, jossa niin kaupunginstrategiassa keskeisen monimuotoisuuden lisäämisen tavoitteen kuin muidenkin keskeisten näkökulmien sidosryhmätyö on avointa ja sellaista, jossa niin strategiseen kuin yksityiskohtaisempaan palautteeseen saa riittävät vastaukset, jotka myös ovat lautakunnan käytössä
- suunnitelmassa metsän käsittelyn lähtökohtana tulee näkyä selkeästi strategian tavoite luonnon monimuotoisuuden lisäämisestä, metsän hallitun hoitamattomuuden tulee olla lähtökohta ja hoitotoimenpiteet, kuten esimerkiksi tarvittava ulkoilureittien varrella tapahtuva käsittely tai liikunta-alueiden lähistöllä tehtävät toimenpiteet, tulee erikseen perustella
- suunnitelma päivittyy sen ratkaisun osalta, jonka KHO teki Keskuspuiston ja Hämeenlinnanväylän kaupunkibulevardin osalta.

Käsittely

Palautusehdotus:

Anni Sinnemäki: Kaupunkiympäristölautakunta palauttaa Keskuspuiston luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelman 2018 – 2032 valmisteluun seuraavin huomioin

- suunnitelmien vuorovaikutuksen käytännöt organisoidaan pysyvästi ja selkeästi tavalla, jossa niin kaupunginstrategiassa keskeisen monimuotoisuuden lisäämisen tavoitteen kuin muidenkin keskeisten näkökulmien sidosryhmätyö on avointa ja sellaista, jossa niin strategiseen kuin yksityiskohtaisempaan palautteeseen saa riittävät vastaukset, jotka myös ovat lautakunnan käytössä
- suunnitelmassa metsän käsittelyn lähtökohtana tulee näkyä selkeästi strategian tavoite luonnon monimuotoisuuden lisäämisestä, metsän hallitun hoitamattomuuden tulee olla lähtökohta ja hoitotoimenpiteet, kuten esimerkiksi tarvittava ulkoilureittien varrella tapahtuva käsittely tai liikunta-alueiden lähistöllä tehtävät toimenpiteet, tulee erikseen perustella

- suunnitelma päivitty sen ratkaisun osalta, jonka KHO teki Keskuspuiston ja Hämeenlinnanväylän kaupunkibulevardin osalta.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tiina Saukkonen, suunnitteluvastaava, puhelin: 310 38508
tiina.saukkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Keskuspuiston luonnon- ja maisemanhoidon yleissuunnitelma 2018-2032

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä liitteenä 1 olevan Keskuspuiston luonnon- ja maisemanhoidon yleissuunnitelman vuosille 2018–2032 ohjeellisena noudatettavaksi.

Esittelijän perustelut

Luonnon- ja maisemanhoidon yleissuunnitelmassa esitetään kuvaus Keskuspuiston ulkoilualueiden metsien, niittyjen ja maisemapeltojen tilasta ja tavoitteet niiden hoitamiseksi. Suunnitelma on laadittu vuorovaihteisesti asukkaiden, asukasjärjestöjen sekä muiden sidosryhmien kanssa.

Keskuspuiston luonnon- ja maisemanhoidon tärkein tavoite on kehittää ja ylläpitää Keskuspuistoa edelleen turvallisena, viihtyisänä ja monipuolisena ulkoilualueena. Tämä toive on tullut laajasti esille asukaskyseilyissä ja -palautteissa. Suunnitelma sisältää aluekohtaisia luonnon- ja maisemanhoitotavoitteita ja toimenpidetarpeiden kuvauksia. Ulkoilualueiden metsiin kohdistuvia toimenpidetarpeita ovat muun muassa ulkoilureittien varsien kunnoltaan heikentyvien puiden ja puuryhmien poistot, pienialaiset uudistamiset sekä täydennysistutukset ja puustoryhmien harventamiset.

Samalla kun Keskuspuistoa kehitetään ja hoidetaan ulkoiluympäristönä, sen luontoarvot ja luonnon monimuotoisuus turvataan. Metsissä ja metsäisillä alueilla luonnon monimuotoisuutta lisätään suunnitelmallisesti erilaisin keinoin muun muassa rajaamalla arvokkaita metsäisiä elinympäristöjä luonnontilaisena säilytettäviksi sekä jättämällä lahoppuuta sopiviin kohtiin. Niitty- ja maisemapeltojen säännöllinen hoito lisää myös luonnon monimuotoisuutta samoin kuin kyseisten alueiden ulkoilu- ja virkistyskäyttömahdollisuuksia.

Luonnon- ja maisemanhoidon yleissuunnitelman tultua hyväksytyksi laaditaan toteutustason luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmat kullekin Keskuspuiston osa-alueelle (Laakson ja Ruskeasuon metsä, Pasilan metsä jne.). Ne tehdään kaupunkiympäristön toimialalla vuorovaikutteisesti asukkaiden ja sidosryhmien kanssa. Jatkosuunnittelussa laaditaan myös Keskuspuistoon ulkoilureittien, opastuksen ja viitoituksen kehittämissuunnitelma.

Suunnittelualue

Keskuspuiston luonnon- ja maisemanhoidon yleissuunnitelman suunnittelualue on kooltaan 950 hehtaaria. Se rajautuu etelässä Laakson ratsastuskenttään ja pohjoisessa Vantaanjokeen, lännessä Hämeenlinnan väylään sekä Maununnevan ja Hakuninmaan asuinalueeseen ja idässä Torpparinmäen, Paloheinän, Pakilan, Pirkkolan, Maunulan ja Pasilan asuinalueisiin. Suunnitelma koskee vain kaupungin omistamia maa-alueita. Suunnitelma painottuu metsäalueisiin Keskuspuiston luonnteesta johtuen. Niitä on 600 hehtaaria, mikä on 2/3 suunnittelualueesta. Myös niityt ja maisemapellot ovat suunnitelmassa mukana.

Vuorovaikutus

Keskuspuiston luonnon- ja maisemanhoidon yleissuunnitelma 2018–2032 on laadittu vuorovaikutteisesti asukkaiden, hallintokuntien ja järjestöjen kanssa. Suunnitelmaan liitettyyn vuorovaikutusraporttiin on koottu suunnittelun aikana saatu asukas- ja sidosryhmäpalaute tiivistysti. Asukas- ja sidosryhmäpalautetta 1.10.2015 valmistuneesta suunnitelmaluonnoksesta koottiin järjestämällä syksyn 2015 aikana asukas- ja sidosryhmäkokouksia sekä tekemällä kyselyt internetissä ”Kerro kartalla”-ohjelmalla ja maastossa. Suunnitelmaluonnosta käsiteltiin myös luonnonhoidon työryhmässä. Luonnoksesta saatiin 13 kirjallista kommenttia, 110 nettikyselyn karttakommenttia ja 391 täytettyä maastokyselyn vastauslomaketta. Suunnitelmaa on tämän jälkeen työstetty ja muutettu asukas- ja sidosryhmäpalaute huomioon ottaen.

Keskuspuiston ulkoilualueiden, luonnon ja maiseman tila

Keskuspuisto on Helsingin suosituin ulkoilualue. Siellä ulkoillaan oma-toimisesti ympärivuotisesti ja sinne tehdään noin 2 miljoonaa ulkoilukäyntiä vuosittain. Rungas käyttö näkyy paikoin maaston kuluneisuutena. Ulkoilureittien, opastuksen ja viitoituksen kehittämistarpeet nousivat esiin asukaskyselyissä ja palautteissa.

Keskuspuiston metsiä on hoidettu ulkoilumetsinä luonnonarvoja vaalien aina 1940-luvulta asti, mikä näkyy metsien rakenteessa ja luonnon monimuotoisuusarvojen runsaudessa. Metsät ovat monipuolisia, kasvupaikoiltaan vaihtelevia ja puustoltaan usein monilajisia sekametsiä. Luonto on monimuotoista ja metsiin on kertynyt runsaasti eriasteista, usean puulajin lahoppua lahottajaeliöstölle. Metsien monimuotoisuutta kuvaa myös se, että alueella on liito-orava.

Keskuspuiston alueella on useita luonnonsuojelualueita, joita hoidetaan erillisten hoito- ja käyttösuunnitelmien mukaisesti. Helsingin luonnonsuojeluohjelman 2015–2024 mukaisesti tullaan Keskuspuiston pohjoisosaan perustamaan kaksi uutta luonnonsuojelualueita: Haltialanmetsän ja Pakilanmetsän luonnonsuojelualueet.

Keskuspuisto tarjoaa useita ekosysteemipalveluita. Erityisesti korostuu sen merkitys tärkeänä Helsingin laajana ja yhtenäisenä luontoalueena sekä metsäisen verkoston osana. Keskuspuiston ekosysteemipalveluihin kuuluvat virkistäytymisen, henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin palvelut, elinympäristöjen tarjonta ja ylläpito, veden kierron säätely ja hiilen sidonta.

Metsä ja metsänreunat ovat tyypillisintä Keskuspuiston maisemaa. Myös kallioalueet ovat yleisiä monessa kohtaa Keskuspuistossa. Maisema koetaan yleisimmin ulkoilijan silmin metsän sisältä reiteiltä nähdä. Metsän tuntu eli metsän sisällä olemisen kokemus, jota esimerkiksi liikenteen tai rakennusten näkyminen ei häiritse, on tärkeää. Keskuspuiston metsissä on useita laajoja alueita, joilla on vahva metsän tuntu. Kulttuurimaisemaltaan arvokkaimmat alueet sijaitsevat Haltialan tilakeskuksen ja Niskalan alueella sekä niitä reunustavilla peltoalueilla. Myös Vantaanjokilaakso on maisemaltaan arvokas alue.

Luonnon- ja maisemanhoidon tavoitteet ja toimenpidetarpeet

Keskuspuiston luonnon- ja maisemanhoidon tärkein tavoite on turvata ja ylläpitää sitä edelleen turvallisena, viihtyisenä ja monipuolisena ulkoilualueena. Toinen tärkeä tavoite on turvata Keskuspuiston luontoarvot ja lisätä suunnitelmallisesti luonnon monimuotoisuutta. Luonnon- ja maisemanhoitoa ohjaavat kaupunginhallituksen vuonna 2010 hyväksymät Helsingin luonnonhoidon linjaustavoitteet ja LUMO-ohjelman (Luonnon monimuotoisuuden turvaamisen ohjelman) tavoitteet.

Keskuspuiston ulkoilumetsiä hoidetaan asemakaavan mukaisesti ulkoilu- ja virkistysalueina, jolloin niiden tulee olla turvallisia ja viihtyisiä ulkoiluympäristöjä. Hoidon tavoitteena on vaalia metsien luonto-, maisema- ja virkistyskäyttöarvoja. Ulkoilumäärän ennustetaan yhä kasvavan kaupungin väkiluvun kasvaessa. Ulkoilualueiden metsien turvallisuuden ylläpitämiseksi sekä ulkoilualueiden kulkukelpoisuuden takia metsäalueita hoidetaan niiden kunnon heikentyessä. Tavoitteena on huolehtia metsien riittävästä uudistumisesta ja kestävydestä myös tulevaisuudessa. Muun muassa ilmastonmuutoksen aiheuttama kasvanut myrskytuhoriski sekä ilmaston lämpenemisen vaikutus metsien terveydentilaan aiheuttavat lisääntyvää metsien hoitotarvetta.

Metsäluonnon monimuotoisuusarvot otetaan suunnittelussa ja hoitotoimenpiteissä huomioon. Monimuotoisuutta turvataan ja lisätään monin erilaisin keinoin. Metsissä on kuollutta ja lahonnutta puuta sekä maapuina että pystyssä olevina kuolleina puina ja sitä muodostuu jatkossakin luontaisesti kuolevien puiden myötä. Lahopuita jätetään sekä hoidettaviin että hoidon ulkopuolella oleviin metsiin. Monimuotoisuutta turvataan jättämällä tiheiköitä eläinten suoja- ja pesimispaikoiksi. Lisäksi esimerkiksi kosteikot ja purojen varret säilytetään mahdollisimman luonnontilaisina.

Hoitotoimenpiteiden tarpeessa olevien metsäalueiden määrää on arvioitu. Luonnon- ja maisemanhoidon yleissuunnitelman mukaisesti suunnittelualueella on:

- Ulkoilumetsäalueita, joilla on toimenpidetarpeita suunnitelmakaudella, on n. 255 ha, joka on 43 % metsäpinta-alasta (600 ha).
- Luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi luonnontilaisina säilytettäviä metsiä on yhteensä 245 ha, joka on 41 % metsäpinta-alasta (600 ha). Tästä luonnonsuojelualueita tai luonnonsuojeluohjelman mukaisesti suojeltavia alueita on 191 ha ja arvometsiä (C5 hoitoluokka) 54 ha.

Metsänhoitotoimenpiteitä tehtiin edellisten Keskuspuiston luonnonhoitosuunnitelmien 1998–2007 mukaisesti 341 hehtaarin alueella, joka oli 56 % silloisesta suunnittelualueen metsäpinta-alasta (614 ha). Luonnontilaiseksi edellisen suunnitelman mukaan jätettiin 74 hehtaaria metsiä, joka oli 12 % silloisesta suunnittelualueen metsäpinta-alasta.

Keskuspuiston metsä- ja niittyalueiden kunto, hoitotavoitteet ja kehittämiskohteet sekä luonnonhoidon tarpeet on määritelty alueittain.

Luontotietojärjestelmässä olevat luonnon arvokohteet ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen on otettu huomioon tavoitteita ja toimenpidetarpeita määriteltäessä. Kehitettävät maiseman porttikohdat ulkoilureiteillä ja maiseman reunavyöhykkeet on osoitettu sekä maisemanhoi-

13.11.2018

Asia/5

don tavoitteet määriteltä. Ulkoilualueiden lisääntyvä käyttö on otettu tavoitteissa huomioon ja käytön painopistealueet sekä tärkeimmät ulkoilureittiyhteydet kehittämistarpeineen on osoitettu.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tiina Saukkonen, suunnitteluvastaava, puhelin: 310 38508
tiina.saukkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Keskuspuiston luonnon- ja maisemanhoidon yleissuunnitelma 2018-2032

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksiannot

MAKA/Holstein, Ylikotila, Kakkola, Uusitalo, Leskinen, Luomanen, Yli-Jama, Kiljunen-Siirola
RYA/ Islander, Koskikallio, Arrakoski
PALU/Heikkonen

13.11.2018

Asia/6

§ 566

Merikasarmipuiston puistosuunnitelman hyväksyminen, nro VIO 5932/1, Katajanokka

HEL 2018-005943 T 10 05 02

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Lautakunta palauttaa suunnitelman uudelleen valmisteluun siksi, että tiilirauniot on esitetty suojeltavaksi Rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain nojalla ja Ely-keskus on asettanut muurit vaarantamiskielltoon. Suunnitelma tuodaan uudelleen päätöksentekoon, kun Ely-keskus on tehnyt tiiliraunioita koskevan ratkaisunsa.

Samalla lautakunta toteaa, että vaarantamiskiellon aikana ylläpito -palvelu hoitaa muureja normaalien käytäntöjensä mukaisesti.

Käsittely

Palautusehdotus:

Anni Sinnemäki: Kaupunkiympäristölautakunta palauttaa suunnitelman uudelleen valmisteluun siksi, että tiilirauniot on esitetty suojeltavaksi Rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain nojalla ja Ely-keskus on asettanut muurit vaarantamiskielltoon. Suunnitelma tuodaan uudelleen päätöksentekoon, kun Ely-keskus on tehnyt tiiliraunioita koskevan ratkaisunsa.

Samalla lautakunta toteaa, että vaarantamiskiellon aikana ylläpito -palvelu hoitaa muureja normaalien käytäntöjensä mukaisesti.

Kannattaja: Kaisa Hernberg

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Petra Rantalainen, projektipäällikkö, puhelin: 310 39795
petra.rantalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Suunnitelmaselostus nro VIO 5932/1-2

- 2 Suunnitelmapiirustus nro VIO 5932/1
- 3 Leikkauspiirustus nro VIO 5932/2
- 4 Vuorovaikutusmuistio 11.9.2018
- 5 Vuorovaikutusmuistion liite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä Merikasarmipuiston puistosuunnitelman nro VIO 5932/1–2 (liite 2).

Esittelijän perustelut

Lähtökohdat ja tavoitteet

Suunnittelualueena on Katajanokalla sijaitseva, peruskorjattava Merikasarmipuisto. U:n muotoinen, vajaan hehtaarin kokoinen Merikasarmipuisto kehystää monumentaalisen Merikasarmin rakennuksia Katajanokalla.

Voimassa olevassa, vuoden 1976 asemakaavassa Merikasarmipuisto on merkitty istutettavaksi puistoalueeksi (PI). Suunnittelualue on osa Katajanokan vanhaa osaa, joka on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY). Puistosuunnitelma on voimassa olevan asemakaavan mukainen.

Puiston itäosassa kukkulan päällä sijaitsee puretun telakkarakennuksen rauniot. Vuonna 2017 laaditun kuntotutkimuksen mukaan muurien tiilet eivät ole pakkasen kestäviä, muurit ovat rapautuneet laajoilta alueilta eikä ne tule kestämaan ilmastorasitusta suojaamatta. Merikasarminkadun varressa kulkevan puistokäytävän varteen on istutettu tiheäksi kasvanut tammikujanne.

Suunnitelman tavoitteena on luoda asukkaille viihtyisä kohtaamispaikka peruskorjaamalla Merikasarmipuisto toimivaksi ja turvalliseksi, arvokkaaseen ympäristöön sopivaksi ja kaupunkikuvallisesti korkeatasoiseksi kokonaisuudeksi.

Suunnitelma

Merikasarmipuisto voidaan jakaa kolmeen osaan: itäosaa hallitsee tiiliraunioin rajattu oleskelualue ja sen eteläpuolinen nurmirinne, keskiosaa tammikujanteen kehystämä puistokäytävä ja länsiosaa pelikenttä.

Itäosan oleskelualue peruskorjataan vehreäksi kukkatarhaksi, johon luodaan viihtyisiä istuskelu- ja oleskelupaikkoja. Nykyiset pinnoitteet ja betonimuurit puretaan tiilimuurien rajaamalta tasanteelta. Tasanteelle istutetaan perennoja ja kukkivia, matalia pensaita sekä muutama kukkiva pienpuu. Pintamateriaaliksi on valittu maatiili, joka sopii Katajanokan kärjen punatiiliseen kaupunkikuvaan, sekä oleskelukalusteiksi penkkejä ja puutarhakeinuja. Kukkatarhaa rajaavia erikorkuisia tiilimuureja kunnostetaan ja korkeimpia osia madalletaan turvallisuuden lisäämiseksi. Merikasarmipuisto rajautuu sen pohjoispuolella sijaitseviin pysäköinti-paikkoihin betonimuurilla, joka uusitaan peruskorjauksen yhteydessä paasikivimuuriksi. Itäosan valaistusta lisätään.

Merikasarminkadun suuntaista tammikujannetta harvennetaan siten, että säilyvät puut saavat riittävästi kasvutilaa.

Puiston länsiosan pelikenttä säilyy nykyisenlaajuisena hiekkakenttänä. Sitä reunustavaa aitaa korjataan ja kentän valaistusta parannetaan. Kentän pohjoispuolella sijaitsevalle nurmialueelle asennetaan oleskelua varten riippumattoja tekonurmialustalle.

Vuorovaikutus

Katajanokkaseuran aloitteesta pidettiin 12.2.2018 yhteinen puiston suunnittelupalaveri ennen puistosuunnitelmaluonnoksen esillä oloa. Palaverissa esiteltiin erilaisia konseptitasoisia suunnitelmia, joista keskusteltiin. Palaverissa saadun palautteen perusteella suunnittelua jatkettiin ja työstettiin puistosuunnitelmaluonnokseksi.

Puistosuunnitelmaluonnos oli esillä Helsingin kaupungin info- ja näyttelytila Laiturissa sekä Helsingin kaupungin verkkosivulla 25.4.–9.5.2018 välisen ajan. Suunnitelmaluonnoksen yleisötilaisuus pidettiin Katajanokan ala-asteen koululla 7.5.2018. Suullista palautetta saatiin yleisötilaisuudessa noin 30 hengeltä. Kirjallisia palautteita saatiin yksittäisiltä henkilöiltä/kotitalouksilta 16 kpl. Lisäksi saatiin kirjallinen palaute Katajanokkaseuralta sekä lausunto Senaatti-kiinteistöiltä, joka suunnittelee viereisen Merikasarmin peruskorjausta. Palautteet on käsitelty liitteessä 4.

Puistosuunnitelma on ollut nähtävillä maankäyttö- ja rakennusasetuksen 43 §:n mukaisesti 15.–28.8.2018 välisen ajan. Suunnitelmien näh-

tävillä olosta on ilmoitettu kirjallisesti ympäröivien kiinteistöjen omistajille sekä Katajanokkaseuralle.

Muistutuksia saatiin Katajanokkaseuralta, Senaatti-kiinteistöiltä, Suomen Kukkasrahasto ry:ltä sekä 4 muuta kirjallista muistutusta.

Muistutusten käsittely

Palautteet ja muistutukset on käsitelty liitteessä 4.

Palautteiden osalta tehtiin pieniä muutoksia puistosuunnitelmaan. Lisättiin mm. valaistusta ja keinoja. Muistutukset eivät aiheuta muutoksia laadittuun puistosuunnitelmaan.

Kustannukset ja aikataulu

Puistosuunnitelman rakennuskustannukset ovat yhteensä noin 920 000 euroa, keskimäärin 107 euroa/m² (alv. 0 %).

Puiston vuotuiset ylläpitokustannukset ovat noin 15 000 euroa (alv. 0 %). Ylläpitokustannukset eivät muutu nykyisestä.

Puiston rakentamiseen on varauduttu kaupunkiympäristölautakunnan talousarvioehdotuksessa vuodesta 2019 alkaen. Puiston rakentaminen aikataulutetaan siten, että Laivastopuiston pelikentän peruskorjaus käynnistetään ensin. Sen suunnittelu aloitetaan vuonna 2019 ja toteutetaan vuosien 2019-2020 aikana.

Hanke rahoitetaan talousarvion kohdasta 8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet.

Sovelletut säännökset

Maankäyttö- ja rakennuslaki 62 §, 90 §, maankäyttö- ja rakennusasetus 42-43, 46 §.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Petra Rantalainen, projektipäällikkö, puhelin: 310 39795
petra.rantalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro VIO 5932/1-2
- 2 Suunnitelmapiirustus nro VIO 5932/1
- 3 Leikkauspiirustus nro VIO 5932/2
- 4 Vuorovaikutusmuistio 11.9.2018
- 5 Vuorovaikutusmuistion liite

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Otteet

Ote
Asianosaiset

Otteen liitteet
Esitysteksti
Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Tiedoksi

Rakennukset ja yleiset alueet, tilapalvelut/Grundström Irmeli
Maanomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelu/Haapanen Sami
Hallinto- ja lakipalvelut, tietopalvelut/Stenfors Pia

§ 567

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallituksen elinkeinojaostolle Campus Marian varaamiseksi yhteisesti YIT Talo Oy:lle ja Kevalle kasvuyrityskampuksen toteutusedellytysten jatkoselvittämistä varten (Kamppi, Marian sairaala-alue)

HEL 2018-010788 T 10 01 01 00

Porkkalankatu 1d, Mechelininkatu 1

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallituksen elinkeinojaostolle alueen varaamista kasvuyrityskampuksen toteutusedellytysten jatkoselvittämistä varten seuraavin ehdoin:

- Varausalue on liitekartan 1 mukainen alue. Alueen pinta-ala on noin 13 000 m². Alueen laajuus tarkentuu tulevassa asemakaavoituksessa.
Varauksensaajilla on oikeus tutkia myös varausalueen ulkopuolisten alueiden hyödyntämistä varausalueen toiminnoille kaupungin ohjeiden mukaan. Varausaluetta tarkennetaan myöhemmin tarvittaessa tämän perusteella.
- Varauksensaajina ovat YIT Talo Oy (Y-tunnus 0112448-6) ja Keva (Y-tunnus 0119343-0).
Varauksensaajien yhteistyökumppaneita ovat Industryhack Oy, Slush Oy, Accenture Oy, MaaS Global Oy, Aarti Ollila Ristola Arkkitehdit Oy, Arkworks Arkkitehdit Oy, Colliers International Finland Oy, Suunnittelutoimisto Amerikka Oy, Plus One Agency Oy, Uusi kaupunki Kollektiivi Oy, Vainu.io Software Oy, Smartly.io Solutions Oy, The International Childcare & Education Centre, Heltti Oy, Vapaus Bikes Oy, Ravintola Fat Lizard Oy, CHAOS Architects Oy, Nokia Oyj, Siemens Oy, Kone Oy, Aalto-yliopisto, Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö ja Sitowise Oy.
Varauksensaajat ovat tietoisia ja hyväksyvät sen, että jäljempänä mainitun mahdollisen tonttivarauksen yhteistyökumppaneiksi määritellään edellä mainittujen osapuolten (varauksensaajat ja yhteistyökumppanit) lisäksi kehittämisvarauksen aikana täsmentyvät muut yhteistyökumppanit (kaikki yhdessä ”konsortio”). Varauksensaajat esittävät kehittämisvarauksen aikana muita yhteistyökumppaneita kaupungille tämän varauspäätöksen ehtoja noudattaen. Tässä tarkoitetuille muille yhteistyökumppaneille on saatava kaupungin hyväksyntä.
- Varaus on voimassa 31.12.2020 saakka.

- Varauksensaajat ovat tietoisia, että tämä varaus (kehittämisvaraus) mahdollistaa vain hankkeen toteutusedellytysten jatkoselvittämisen. Kaupunki päättää hankkeen toteutuksen tähtäävästä tonttivarauksesta ja sen ehdoista erikseen, mikäli tonttivarauksen maankäytölliset, konseptiin ja konsortioon (erityisten varausehtojen kohdat 2 ja 3) sekä kaupungin osallistumismahdollisuuksiin (erityisten varausehtojen kohta 4) liittyvät edellytykset ovat olemassa ja varauksen ehtoja on muutoinkin noudatettu. Tonttivarauksesta päätetään lähtökohtaisesti tämän kehittämisvarauksen varausajan päätyttyä. Kaupunki voi kuitenkin sen tarkoituksenmukaiseksi harkitessaan päättää tonttivarauksesta jo aiemmin, mikäli edellytykset ovat olemassa kehittämisvarauksen varausajan päättymistä ennen.
- Varauksensaajat ovat lisäksi velvollisia noudattamaan:
 - a) liitteenä 2 olevia erityisiä varausehtoja
 - b) liitteenä 3 olevia yleisiä varausehtoja
 - c) liitteenä 4 olevia maankäytöllisiä lähtökohtia ja tavoitteita
 - d) liitteenä 6 olevaa ohjetta maan alle rakentamisesta.

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa näkemyksensä liitteestä maankäytön edellytykset, että Baanan osalta pyöräilyn laatukäytävän osalta on todettu että ei tapahdu heikentymistä, mutta rakentaminen saattaa vaikuttaa alueen viihtyisyyteen esim. varjoisuuden osalta. Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta pitää toivottavana, että mahdollisimman usea alueen puutaloista pystyisi sijoittumaan alueelle.

Käsittely

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Kaupunkiympäristölautakunta toteaa näkemyksensä liitteestä maankäytön edellytykset, että Baanan osalta pyöräilyn laatukäytävän osalta on todettu että ei tapahdu heikentymistä, mutta rakentaminen saattaa vaikuttaa alueen viihtyisyyteen esim. varjoisuuden osalta. Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta pitää toivottavana, että mahdollisimman usea alueen puutaloista pystyisi sijoittumaan alueelle.

Kannattaja: Kaisa Hernberg

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Ilkka Aaltonen, Johtava tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36441
ilkka.aaltonen(a)hel.fi

Katarina Nordberg, Kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 31800
katarina.nordberg(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijainti- ja varausaluekartta
- 2 Erityiset varausehdot
- 3 Yleiset varausehdot
- 4 Maankäytölliset lähtökohdat ja tavoitteet
- 5 Varauksensaajien täsmennetty ehdotus "Maria – Community Block for Solvers" (25.10.2018)
- 6 Ohje maan alle rakentamisesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Hakijat

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 6

Esitysehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallituksen elinkeino- jaostolle alueen varaamista kasvuyrityskampuksen toteutusedellytysten jatkoselvittämistä varten seuraavin ehdoin:

- Varausalue on liitekartan 1 mukainen alue. Alueen pinta-ala on noin 13 000 m². Alueen laajuus tarkentuu tulevassa asemakaavoituksessa.
Varauksensaajilla on oikeus tutkia myös varausalueen ulkopuolisten alueiden hyödyntämistä varausalueen toiminnoille kaupungin ohjeiden mukaan. Varausaluetta tarkennetaan myöhemmin tarvittaessa tämän perusteella.
- Varauksensaajina ovat YIT Talo Oy (Y-tunnus 0112448-6) ja Keva (Y-tunnus 0119343-0).
Varauksensaajien yhteistyökumppaneita ovat Industryhack Oy, Slush Oy, Accenture Oy, MaaS Global Oy, Aarti Ollila Ristola Arkkitehdit Oy, Arkworks Arkkitehdit Oy, Colliers International Finland Oy, Suunnittelutoimisto Amerikka Oy, Plus One Agency Oy, Uusi kaupunki Kollektiivi Oy, Vainu.io Software Oy, Smartly.io Solutions

Oy, The International Childcare & Education Centre, Heltti Oy, Vapaus Bikes Oy, Ravintola Fat Lizard Oy, CHAOS Architects Oy, Nokia Oyj, Siemens Oy, Kone Oy, Aalto-yliopisto, Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö ja Sitowise Oy.

Varauksensaajat ovat tietoisia ja hyväksyvät sen, että jäljempänä mainitun mahdollisen tonttivarauksen yhteistyökumppaneiksi määrittellään edellä mainittujen osapuolten (varauksensaajat ja yhteistyökumppanit) lisäksi kehittämisvarauksen aikana täsmentyvät muut yhteistyökumppanit (kaikki yhdessä "konsortio"). Varauksensaajat esittävät kehittämisvarauksen aikana muita yhteistyökumppaneita kaupungille tämän varauspäätöksen ehtoja noudattaen. Tässä tarkoitetuille muille yhteistyökumppaneille on saatava kaupungin hyväksyntä.

- Varaus on voimassa 31.12.2020 saakka.
- Varauksensaajat ovat tietoisia, että tämä varaus (kehittämisvaraus) mahdollistaa vain hankkeen toteutusedellytysten jatkoselvittämisen. Kaupunki päättää hankkeen toteutuksen tähtäävästä tonttivarauksesta ja sen ehdoista erikseen, mikäli tonttivarauksen maankäytölliset, konseptiin ja konsortioon (erityisten varausehtojen kohdat 2 ja 3) sekä kaupungin osallistumismahdollisuuksiin (erityisten varausehtojen kohta 4) liittyvät edellytykset ovat olemassa ja varauksen ehtoja on muutoinkin noudatettu. Tonttivarauksesta päätetään lähtökohtaisesti tämän kehittämisvarauksen varausajan päätyttyä. Kaupunki voi kuitenkin sen tarkoituksenmukaiseksi harkitessaan päättää tonttivarauksesta jo aiemmin, mikäli edellytykset ovat olemassa kehittämisvarauksen varausajan päättymistä ennen.
- Varauksensaajat ovat lisäksi velvollisia noudattamaan:
 - a) liitteenä 2 olevia erityisiä varausehtoja
 - b) liitteenä 3 olevia yleisiä varausehtoja
 - c) liitteenä 4 olevia maankäytöllisiä lähtökohtia ja tavoitteita
 - d) liitteenä 6 olevaa ohjetta maan alle rakentamisesta.

Tiivistelmä

Helsingin kaupunki on järjestänyt ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyn Marian sairaala-alueen eteläosaan sijoittuvasta kasvuyrityskampuksesta jo olemassa olevan Maria 01 startup-keskittymän vieressä. Kaupungin tavoitteena on, että Marian alueesta rakentuu Pohjois-Euroopan suurin ja kansainvälisesti merkittävä kasvuyrityskampus.

Ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyllä on haettu monimuotoista kasvuyritys- ja kiihdyttämötoimintaa tukevaa konseptisuunnitelmaa ja kasvuyrityskampuksen toteuttamista Design-Build-Finance-Own-Operate (DBFOO) –mallilla.

Saatujen konseptisuunnitelmien ja käytyjen neuvottelujen perusteella varauksensaajiksi esitetään YIT Talo Oy:tä ja Kevaa, jotka ovat yhteistyökumppaneineen tehneet ehdotuksen ”Maria – Community Block for Solvers”.

Esittelijän perustelut

Alueen nykytilanne

Varausalue sijoittuu Marian sairaalan alueelle, joka sijaitsee Helsingin historiallisen kivi kaupungin länsireunassa rajautuu Mechelininkadun kautta Hietaniemen hautausmaiden avoimeen valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön.

Sairaala-alue on rakentunut useissa vaiheissa 1880-luvulta 1980-luvulle ja sille on ominaista rakennusten vaihteleva mittakaava ja eri aikakausien rakennustyylit. Porkkalankadun sillan rakentamisen ja satamaradan leventämisen myötä osa itä- ja eteläosan puurakennuksista on purettu.

Vuonna 2016 toimintansa aloittanut startup-keskittymä, Maria 01 sijaitsee alueen pohjoisosassa. Pohjoisosa jää toistaiseksi kaupungin omistukseen.

Alueen keskellä sijaitsee Helsingin kaupungin omistama Kiinteistö Oy Auroranlinnan asuinkerrostalo 18, jonka purkamisesta sovitaan varausaikana. Purkaminen kuuluu lähtökohtaisesti osaksi hanketta, jolloin kustannusten huomioimisesta neuvotellaan maanvuokrassa tai kaupahinnassa.

Eteläosan 1800-luvun yksikerroksisista puurakennuksista osa on tyhjillään ja osassa on väliaikaista toimintaa. Puurakennusten siirtämistä alueen sisällä tai alueen ulkopuolelle tutkitaan ja sovitaan osana varauksista. Siirtämisen liittämisestä hankkeeseen neuvotellaan varausaikana.

Menettelyprosessi

Kaupunki järjesti keväällä 2018 ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyn Marian sairaala-alueen eteläosaan tulevasta kasvuyrityskampuksesta. Hakuaika oli 1.2 – 30.4.2018.

Kutsu konseptiehdotusten esittämiseen on oheismateriaalina nro 1.

Määräaikaan mennessä saatiin 7 esitystä:

1. ”Campus Maria” päävastuullisena The Creators Community (Co-working/HUB operaattoriketju)

2. "Campus Maria Kylä" päävastuullisena GSP Group Oy
3. "Helsinki Innovation Park" päävastuullisena HIP Ky (Campus Mariaa varten perustettu kehittämissyhtiö)
4. "The Podium" päävastuullisena Skanska Oy
5. "Maria" päävastuullisena YIT Talo Oy
6. "Campus Maria" päävastuullisena Demos Effect (Think Tank) ja SRV
7. "Singularity Campus" päävastuullisena Helsinki Games Factory

Lisäksi määräajan jälkeen on tullut yksi yhteistyötoive/esitys.

Määräajassa saatujen ehdotusten perusteella on käyty alustavat neuvottelut neljän konsortion kanssa ja varsinaiset neuvottelut yhden konsortion kanssa. Ehdotusten ja neuvottelujen perusteella arviointiryhmä päätyi esittämään YIT Talo Oy:tä ja Kevaa jäljempänä mainittuine yhteistyökumppaneineen varauksensaajiksi. Perustelut valinnalle on esitetty seuraavassa.

Perustelut YIT:n ja Kevan valitsemiselle

Ehdotuksen "Maria" on päävastuullisena esittänyt YIT Talo Oy. Konsortioon kuuluu tämän lisäksi Keva. Muina yhteistyökumppaneina ehdotusvaiheessa ja mahdollisesti jatkossakin ovat Industryhack Oy, Slush Oy, Accenture Oy, MaaS Global Oy, Aarti Ollila Ristola Arkkitehdit Oy, Arkworks Arkkitehdit Oy, Colliers International Finland Oy, Suunnittelu- toimisto Amerikka Oy, Plus One Agency Oy, Uusi kaupunki Kollektiivi Oy, Vainu.io Software Oy, Smartly.io Solutions Oy, The International Childcare & Education Centre, Heltti Oy, Vapaus Bikes Oy, Ravintola Fat Lizard Oy, CHAOS Architects Oy, Nokia Oyj, Siemens Oy, Kone Oy, Aalto-yliopisto, Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö ja Sitowise Oy. Ehdotuksen vahvuuksina pidetään seuraavia asioita:

- Kokonaisuus vastaa erinomaisesti annettuun tehtävänantoon ja kuvaa hyvin kasvuyrityspalvelukokonaisuuden. Ehdotus on kunnianhimoinen konsepti, jossa kaikki osa-alueet ovat kohdillaan.
- Konsortiossa on mukana uskottava joukko osajia, joiden roolit on selkeästi kuvattu. Mukana on myös vakiintuneita suuryrityskumppaneita.
- Operointi- ja johtamismalli täydentävät hyvin tila- ja palveluratkaisuja. Konsortio on esittänyt tiivistä yhteistyötä ja mahdollista operointia kaupungin ja Maria 01:n kanssa.
- Palvelukokonaisuus on monitasoinen ja ottaa huomioon startup- ja kasvuyritysten kehitysvaiheet ja – polut.
- Vaihteellinen jäsenyysmalli vastaa hyvin yhteisöllisen alustan kehityshaasteeseen, ja mukana on myös digiyhteisöalusta.

- Maankäytölliset tavoitteet on otettu hyvin huomioon massoittelessa, mittakaavassa ja korkeusvaihtelussa. Arkkitehtuuri on korkeatasoista, rauhallista ja sopeutuu hyvin ympäristöön. Sisäiset yhteydet ovat toimivia, ja maanalainen kalliopysäköintiratkaisu tuo lisävapauksia toteutukseen. Alueen Baanan puoleinen käsittely on hyvä ja toimiva.
- Ehdotetut majoitusratkaisut linkittyvät suoraan konseptiin, eivätkä ne ole keskiössä.
- Uskottava ja perusteltu aikataulu ja vaiheistus sekä rakentamisen että toiminnallisuuden osalta.
- Sopimusperusta on kunnossa, mukana olevat sijoittajat ja kasvuyritystoimijat ovat sitoutuneet toteutukseen ja pitkäaikaiseen omistajuuteen.

Hakemus ja hankkeen kuvaus

Varauksensaajien ja näiden yhteistyökumppaneiden ehdotuksen ”Maria” mukaan tulevaisuuden Mariassa kohtaavat ideoitaan kehittävät startup-yritykset, kasvuyritykset, tulevaisuuden tähtiä rahoittavat pääomasijoittajat sekä kansainvälisiä kasvumahdollisuuksia ja kumppanuuksia startupeille tarjoavat suuryritykset. Alue luo parhaat mahdolliset puitteet avoimelle innovaatiolle ja kunnianhimoisten tiimien kehittymiselle startupista kasvuyritykseksi.

Alueen kehittämisen lähtökohtana on, että maailmaa muuttavat ratkaisut saavat alkunsa kohtaamisista, yhdessä tekemisestä ja nopeista kokeiluista. Tämä vaatii tapahtumien, tilaratkaisujen ja toimijoiden jatkuvaa kuratointia sekä tilojen tarjoamista asukkaiden ja non-profit-toimijoiden käyttöön. Alueen sydämenä toimii uuden osan katettu keskusaukio. Sen ympärillä ravintolat, kahvilat, tapahtumatilat, coworking-tilat ja keskitetyt neuvotteluhuoneet muodostavat gravitaatiopisteen, joka houkuttaa alueen toimijat ja ulkopuoliset vieraat kohtaamaan toisiaan.

Myös toimitilaratkaisut suunnitellaan pitäen mielessä kasvavan yrityksen tarpeet. Tiimi voi työskennellä talossa aina idean kehittelystä ennen yrityksen perustamista siihen, kun se on päässyt vahvaan ja nopeaan kasvuun. Marian tilat ja niiden vuokrasopimukset tukevat sekä väliaikaisuutta että muuntojoustavuutta.

Marian urbaani kaupunkikortteli palvelee alueen yhteisöä, alueeseen tutustuvia matkailijoita sekä kantakaupungin asukkaita. Kaupalliset palvelut muodostavat kaupunkimaisen liiketilojen kokonaisuuden, jossa painotetaan tarjonnan monipuolisuutta suurten yksiköiden sijaan. Alueen yritystoiminta näkyy kaupallisessa tarjonnassa sekä startup-tuotteiden ensimmäisen markkinapaikkana että ruokastartuppien lokaationa.

Suomen ainutlaatuinen ja aktiivinen startup-ekosysteemi otetaan aktiivisesti mukaan alueen kehittämisen jokaiseen vaiheeseen. Tätä varten perustetaan Community Board, joka turvaa Marian jatkuvuuden ja kehittää sisällöllistä konseptia yhdessä ekosysteemin kanssa.

Uuden kasvuyrityskampanuksen operatiivisesta toiminnasta ja arjesta, tapahtumien järjestämisestä, yhteisön kehittämisestä ja yrityksille tarjottavista sisältöpalveluista vastaa operaattoritoimija. Operaattori varmistaa, että kiinnostavimmat tekijät ovat Mariassa ja he pääsevät toteuttamaan omaa vahvaa agendaansa. Konsortion näkemyksen mukaan operaattoritoimija ja siihen liittyvät toimintamallit haetaan ja synnytetään yhteistyössä kaupungin ja Maria 01:sen kanssa sekä täydennetään tarvittavin osin. Konsortiomme jäsenen Colliersin osaamista manageerauksesta hyödynnetään.

YIT:n ja Kevan vetämässä konsortiossa on mukana myös edellä mainitut yhteistyökumppanit. Konsortion yhteistyökumppanien joukko täydentyy mahdollisesti jatkosuunnittelun ja kehittämisvarauksen aikana.

Asemakaavatilanne

Alue on tällä hetkellä sairaala-alue (YS) ja asuinkerrostalojen korttelialuetta (AK). Alueelle on tarkoitus tehdä asemakaavamuutos, mikäli kehittämisvarauksen aikana tehtävän hankekehityksen perusteella edellytyksiä tälle on.

Varauksensaajien ja Helsingin kaupunkiympäristötoimialan asemakaavoituspalvelun kanssa yhteistyössä laaditaan Marian aluetta koskeva asemakaavaehdotus kumppanuuskaavoitusmenettelyllä. Asemakaavaehdotus on tavoitteena viedä kaupunkiympäristö-lautakunnan käsiteltäväksi vuoden 2019 loppuun mennessä. Tarkistettu ehdotus vietäisiin lautakuntaan arviolta loppukeväästä 2020. Päätöksen kaavan hyväksymisestä tekee kaupunginvaltuusto arviolta syys-lokakuussa 2020. Asemakaavan muutos tulisi voimaan arviolta aikaisintaan marraskuussa 2020.

Varausmenettely / kehittämisvaraus ja mahdollinen tonttivaraus

Nyt esitettävässä varauksessa on kyse varaamisesta sekä maankäytöllisen suunnitelman että konseptisuunnitelman kehittämistä ja konsortion vahvistamista varten. Kehittäminen tapahtuu yhteistyössä kaupungin kanssa ja tätä varten perustetaan työ- ja ohjausryhmä tai vastaavat. Kehittämisvaraus on voimassa 31.12.2020 saakka.

Varauksensaajat ovat kuitenkin velvollisia esittämään viimeistään 31.5.2019 kehitetyn ehdotuksen kasvuyrityskampanuksesta maankäytöl-

lisine suunnitelmiseen, konseptiineen sekä esityksen konsortion vahvistamisesta ja kaupungin osallistumismahdollisuuksista.

Mikäli kehitetyn ehdotuksen perusteella ei ole edellytyksiä jatkaa varasta, kaupungilla on oikeus päättää varaus. Kaupunki voi myös harkintansa mukaan asettaa uuden määräajan edellytysten jatkotyöstämiselle ja antaa näitä koskevat ohjeet.

Keskeisimmät varausehdot

Varausehdoissa määritellään muun muassa hanke- ja konseptikehityksen jatkosuunnitteluohjeet. Ohjeet liittyvät maankäyttöön sekä konseptiin ja konsortion vahvistamiseen, toisin sanoen myöhemmin toteutukseen, toimintaan ja rahoitukseen osallistuvien yhteistyökumppaneiden kokoamiseen.

Lisäksi varausehdoissa edellytetään varauksensaajia yhdessä kaupungin kanssa tutkimaan kaupungin osallistumismahdollisuuksia, esimerkiksi osakeomistusta kasvuyrityskampanjassa.

Lisäksi kehittämisvarauksen aikana tarkennetaan hankkeen mahdollisuuksia täyttää ja ylittää Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelman rakentamiselle asettamia tavoitteita.

Esityksen valmistelu ja luovutusmuoto

Varausesitys on valmisteltu yhteistyössä maaomaisuuden kehittäminen ja tontit –palvelun, kaupunginkanslian ja asemakaavoituspalveluiden kanssa. Varaus toteuttaa kaupunkistrategiaa ja elinkeinopoliittisia tavoitteita. Varaus perustuu hakumenettelyyn, varauksensaajien esitykseen ja käytyihin neuvotteluihin.

Kaavoitettavat tontit tullaan todennäköisesti luovuttamaan vuokraamalla osto-oikeuksin. Luovutusmuodosta ja -ehdoista päätetään kuitenkin myöhemmin erikseen.

Toimivalta

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää hallintosäännön 8 luvun 2 § 1 momentin 7 kohdan mukaan kaupungin omistamien yritys- ja teollisuustonttien varaamisesta elinkeinotoiminnan tarpeisiin.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Ilkka Aaltonen, Johtava tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36441
ilkka.aaltonen(a)hel.fi

13.11.2018

Asia/7

Katarina Nordberg, Kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 31800
katarina.nordberg(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijainti- ja varausaluekartta
- 2 Erityiset varausehdot
- 3 Yleiset varausehdot
- 4 Maankäytölliset lähtökohdat ja tavoitteet
- 5 Varauksensaajien täsmennetty ehdotus "Maria – Community Block for Solvers" (25.10.2018)
- 6 Ohje maan alle rakentamisesta

Oheismateriaali

- 1 Kutsu esittää konseptiehdotuksia
- 2 Maankäytön periaatteet hakuvaiheessa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Hakijat

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 6

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 06.11.2018 § 545

13.11.2018

Asia/8

§ 568

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallituksen elinkeinojaostolle Kampin yleisten alueiden varaamisesta SRV Yhtiöt Oyj:lle UrBaana-hankkeen osoittaman aluekokonaisuuden toteutusedellytysten selvittämistä ja jatkokehittelyä varten

HEL 2014-002080 T 10 01 01 00

Eteläinen rautatiekatu

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallituksen elinkeinojaostolle Helsingin Kampiin sijoittuvan alueen varaamista UrBaana-hankkeen toteutusedellytysten selvittämistä ja jatkokehittelyä varten seuraavin ehdoin:

- Varauksensaaja on SRV Yhtiöt Oyj (Y-tunnus 1707186-8).
- Varaus on voimassa 31.12.2019 saakka.
- Varausalue on liitekartan 1 mukainen noin 14 138 m²:n suuruinen alue.
- Varauksessa noudatetaan liitteen 2 mukaisia yleisiä ja erityisiä varausehtoja.

Käsittely

Mikko Aho:

Muutetaan otsikko muotoon...SRV Yhtiöt Oyj:lle Urbaana-hankkeen osoittaman aluekokonaisuuden ...

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jukka Helenius, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 74013
jukka.helenius(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kartta varausalueesta
- 2 Yleiset ja erityiset varausehdot
- 3 Hakemus
- 4 UrBaana-suunnitelma

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Varauksensaaja

Aska/Kanslia/Make

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 1

Liite 2

Esitysehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallituksen elinkeino- jaostolle Helsingin Kamppiin sijoittuvan alueen varaamista UrBaana-hankkeen toteutusedellytysten selvittämistä ja jatkokehittelyä varten seuraavin ehdoin:

- Varauksensaaja on SRV Yhtiöt Oyj (Y-tunnus 1707186-8).
- Varaus on voimassa 31.12.2019 saakka.
- Varausalue on liitekartan 1 mukainen noin 14 138 m²:n suuruinen alue.
- Varauksessa noudatetaan liitteen 2 mukaisia yleisiä ja erityisiä varausehtoja.

Tiivistelmä

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallituksen elinkeino- jaostolle kaksivaiheista varausta, jonka ensimmäisessä vaiheessa SRV Yhtiöt Oyj:lle varataan 31.12.2019 saakka Kampin yleisiä alueita Mannerheimintien ja Malminkadun välisiltä katu- ja puistoalueilta UrBaana-hankkeen toteutusedellytysten tutkimista varten. Varausalue käsittää osan Eteläistä rautatiekatua ja Baana -nimistä kevyen liikenteen väylää. Varausalue voi täsmentyä varausmenettelyn aikana, ja alueelle voidaan myöhemmin osoittaa myös muita varauksia eri varauksensaajille.

SRV Yhtiöt Oyj:n hakemuksen mukaan UrBaanasta on tarkoitus muodostua ainutlaatuinen rakennus- ja puistotilakokonaisuus, joka esittelee suomalaista rakennusosaamista maailmanlaajuisesti. UrBaana kehittää edelleen suosittua Baana-kulkuväylää myötäillen sen kulkua Mannerheimintieltä länteen Malminkadulle asti. Baanan varteen on tarkoitus toteuttaa hankkeen myötä kolme uutta rakennusta (yhteensä noin 50 000 k-m²).

Varsinaista toteutukseen tähtäävää tonttivarausta hankkeen suunnitellua varten on tarkoitus esittää SRV Yhtiöt Oyj:lle varausmenettelyn toisessa vaiheessa, jos ensimmäisen vaiheen varausehtojen mukaisten selvitysten ja suunnitelmien sekä käytyjen neuvottelujen perusteella siihen on riittävät edellytykset.

Esittelijän perustelut

Hakemus ja kuvaus hankkeesta

SRV Yhtiöt Oyj esittää hakemuksessaan, että kaupunki varaisi sille UrBaana-hanketta varten Kampin yleisiä alueita.

Hakijan tarkoituksena on hakemuksen mukaan toteuttaa poikkeuksellinen kaupunkikuvallinen kokonaisuus, joka sijoittuisi osittain Rautatiekatujen välissä kulkevan vanhaan ratakuiluun toteutetun Baanan yläpuolelle yhdistäen siten Kampin ja Etu-Töölön kaupunkiosat saumattomaksi kokonaisuudeksi veistoksellisella, uudenlaista arkkitehtuuria ja korkeellisia muotoiluja yhdistävällä rakennus- ja puistotilakokonaisuudella. Hankkeen myötä alueelle muodostuisi uudenlainen kaupunkitila, jossa yhdistyisi vapaa-ajan tilaa ja palveluja, puistoa, kevyen liikenteen väylää, asumista, kaupunkilaisten yhteisiä tiloja ja kaupallista toimintaa. Hakemuksessa korostetaan UrBaana-hanketta suomalaisen osaamisen vientituotteena ja tulevaisuudessa matkailun kannalta merkittävänä kaupunkikohteena.

Hanke on jaettu viiteen vyöhykkeeseen, joista ensimmäisessä, ”Parlamentti”-vyöhykkeessä, eduskuntatalon ja sen lisärakennuksen välinen alue muutettaisiin puisto- ja virkistysalueeksi ohjaamalla Pohjoisen Rautatiekadun liikenne tältä osin Arkadiankadulle. Virkistysaluetta seuraisi Arkadiankadun ja Rautatiekatujen risteyskohtaan eläinmuseota vastapäätä sijoittuva korkea rakennus, ”Eläinmuseo”, jonka kerrosalaksi on arvioitu noin 5 500 kerrosneliömetriä. Rakennukseen sijoitettaisiin asumisen ja toimistotilan lisäksi esimerkiksi ravintoloita ja kahviloita. Baanan yläpuolelle Tennispalatsin, Valtion virastotalon ja Autotalon vierelle rakentuisi ”Selkäranka”, jota voidaan nimensä mukaisesti pitää hankkeen ytimenä. Kyseessä on 30 000 kerrosneliömetrin näyttävä maamerkki ja arkkitehtoninen matkailukohde, johon suunnitellaan katu- ja sisäkäytävien lisäksi kevyen liikenteen väylää. Tämän puistomaisen väylän varrelle sijoitettaisiin kahviloiden ja ravintoloiden terasseja sekä ylempiin kerroksiin liiketiloja.

Kokonaisuuden päättäisivät ”Kaarre ja ratasuora” sekä ”Maria”, joista ainoastaan ensimmäinen on osittain toteutettavissa, koska kaupunki on käynnistänyt vuonna 2014 Marian sairaala-alueen kehittämisen omana sairaala-projektina, ja kortteliin 4013 on rakennettu jo asuintalo. ”Kaarre ja ratasuora” alueelle rakennettaisiin matala rakennus, jossa

yhdistettäisiin asumista kauppahallitoimintaan ja muuhun ruokailutarjontaan.

Hakemus on liitteenä 3 ja UrBaana-suunnitelma liitteenä 4. Lisäksi suunnitelmaan voi tutustua UrBaanan verkkosivuilla osoitteessa www.urbaana.fi.

Asemakaavatiedot

Helsingin uudessa yleiskaavassa 2016 varattavaksi esitettävä alue sijaitsee Kampissa kantakaupungin ja liike- ja palvelukeskustan leikkauspisteessä, ja sille on merkitty pyöräliikenteen nopea runkoverkko sekä valtakunnallisesti ja seudullisesti tärkeän tien tai kadun, kaupunkibulevardin tai pääkadun maanalainen tai katettu osuus. Varausalue on esitetty liitteessä 1 ja sen pinta-ala on noin 14 138 m².

Varattavaksi esitettävällä alueella on voimassa useita asemakaavoja, jotka koskevat muun muassa katualueita, viheralueita, korttelialueita, maanalaisia tiloja ja keskustatunnelin tilavarauksia.

Maanalainen yleiskaava on tullut varattavaksi esitettävän alueen osalta voimaan vuonna 2011. Alueelle on osoitettu maanalaisen liikennetunnelin varaus sekä liikennetunnelin alitse Töölön metron sekä Pisararadan asemakaavan muutosehdotuksen päivitetty tilavaraus. Pisararadan asemakaavassa ja ratasuunnitelmassa olevat tilavaraukset tulee huomioida, kuten Baanalle johdettava Pisara-radan savunpoisto. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös kaikki varausalueella ja sen läheisyydessä olevat maanalaiset tilat.

Valmisteltavana on uusi maanalainen yleiskaava, jonka luonnos on tarkoitus esitellä kaupunkiympäristölautakunnalle vuoden 2019 lopulla.

Varauksen perustelut

Kaupunkistrategian mukaan Helsinki luo aktiivisesti kumppanuuksia kaikkien kaupungin kehittämisestä ja elävöittämisestä kiinnostuneiden kanssa. Kaupunkistrategian mukaan tavoitteena on tehdä Baanan ja Töölönlahden alueesta tasokas ja kansainvälisesti tunnettu kulttuurin ja vapaa-ajan keskittymä. Edelleen kaupunkistrategian mukaan keskustan elinvoimaisuutta kehitetään alueen elinkoelämän toimijoiden kanssa.

Esittelijä katsoo, että nyt käsiteltävä hanke vastaisi toteutuessaan hyvin edellä mainittuihin kaupungin strategisiin tavoitteisiin. Esittelijä pitääkin varausta kaupungin kannalta perusteltuna. Varaus mahdollistaa nykyisellään maankäytöllisesti tehottoman ja jäsentymättömän alueen maankäytön kehittämisen tutkimisen yksityisen toimijan ja sen kumppa-

neiden toimesta. Esittelijä katsoo, että hakemuksessa esitetyt teemat antavat hyvän lähtökohdan hankkeen toteutusedellytysten jatkoselvittämiseksi sekä alueen suunnittelun edistämiseksi.

Kaksivaiheinen varausmenettely ja varausehdot

Esittelijä puoltaa hakijan varaushakemusta niin, että varaus on kaksivaiheinen ja se rajataan koskemaan Mannerheimintien ja Malminkadun välistä aluetta. Kaksivaiheista varausta puoltaa se, että hankkeen toteutusedellytykset ovat haastavat kaupunkikuvallisesti, toiminnallisesti ja liikenteellisesti ja ne edellyttävät tarkempaa tarkastelua ja yhteensovittamista ympäristön kanssa ennen varsinaista tonttivarauksia. Alueella on käynnissä kaupunkistrategian 2017-2021 mukainen selvitystyö kävelykeskustan laajentamisesta ja maanalaisen kokoojakadun edellytyksistä, jossa tutkitaan maanalaisen kokoojakadun eri linjausvaihtoehtoja katu-, pysäköintilaitos- sekä satamayhteyksineen keskustan ja mm. Kampin alueella.

Varausehdot ilmenevät esityksen liitteestä 2. Ehtojen mukaan varauksensaajan tulee toimittaa varausmenettelyn ensimmäisessä vaiheessa varausehdoissa nimetyt useat tekniset ja toiminnalliset suunnitelmat ja selvitykset hankkeen toteutusedellytysten arvioimiseksi. Varauksen ehdot sisältävät myös muita hankkeen jatkokehittelyä ohjaavia ehtoja, jotka on määritetty kaupungin maankäytön suunnittelusta vastaavien palveluiden kanssa. Kaupungille varataan varausehdoissa myös oikeus osoittaa varausalueelle varausaikana muita varauksia.

Kaupunki tulee neuvottelemaan varauksensaajan kanssa toteutukseen tähtäävästä tontinvarauksesta, jos ensimmäisen vaiheen varausehtojen mukaisten selvitysten ja suunnitelmien perusteella siihen on riittävät edellytykset.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jukka Helenius, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 74013
jukka.helenius(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kartta varausalueesta
- 2 Yleiset ja erityiset varausehdot
- 3 Hakemus
- 4 UrBaana-suunnitelma

Oheismateriaali

- 1 Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Varauksensaaja

Aska/Kanslia/Make

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 1

Liite 2

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 06.11.2018 § 551

Kiinteistölautakunta 18.05.2017 § 242

Kaupunkisuunnitteluvirasto 23.3.2015

§ 569

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle, kauppakeskus Itiksen vanhimman rakennusosan (Itäkatu 7) tarkis- tettu asemakaavan muutosehdotus (nro 12535)

HEL 2017-007993 T 10 03 03

Hankennumero 0750_12

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Sakari Mentu ja arkkitehti Mikko Näveri. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Pöydällepanoehdotus:

Risto Rautava: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Mikko Näveri, arkkitehti, puhelin: 310 37331
mikko.naveri(a)hel.fi
Sakari Mentu, arkkitehti, puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle

- 13.11.2018 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12535 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 45. kaupunginosan (Vartiokylä, Itäkeskus) korttelin 45173 tonttia 5 sekä liikenne- ja ka-
talueita.

Lisäksi lautakunta päättää

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville

- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävillä-oloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Sörnäistenkatu 1, sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on turvata kauppakeskus Itiksen vanhimman osan rakennustaiteellisesti arvokkaiden julkisivujen säilyminen. Rakennus valmistui vuonna 1984. Rakennus on merkittävä sekä osana arkkitehti Erkki Kairamon tuotantoa että osana Itäkeskuksen kaupunkirakenteellista kokonaisuutta. Itäkeskus on ollut esikuvana myöhemmille suomalaisille kauppakeskuksille.

Kaavan laatimisen taustalla on rakennuksen omistajan, viranomaisten ja järjestöjen välinen erimielisyys julkisivujen suojelun tavoitteista. Rakennustaiteen seura teki lokakuussa 2015 Uudenmaan ELY-keskukselle suojeluesityksen rakennuksen julkisivuista, joihin oltiin silloin suunnittelemassa muutoksia. Uudenmaan ELY-keskus ei ratkaisussaan alkuvuodesta 2017 määrännyt kauppakeskuksen vanhimman osan julkisivuja suojeltaviksi rakennusperintölailla ja vaan katsoi, että suojelu tapahtuu asemakaavoituksen keinoin.

Julkisivuja ja ns. pasaasin valokattoa koskeva suojelumääräys (sr-2) on ainoa merkittävä voimassa olevaan asemakaavaan esitetty muutos. Alueelle ei esitetä rakennusoikeuteen, rakennusalueen rajaukseen tai tilojen käyttöön liittyviä muutoksia. Suojelumääräyksen lisäksi vähäiset voimassa olevaan kaavaan tehtävät kaavamerkintöjen ja -määräysten muutokset ovat luonteeltaan teknisiä ja ajanmukaistavia.

Suojelumääräys ja sen taustat sekä perustelut on esitetty tarkemmin kaavaselostuksen kohdassa Suojelukohteet.

Korttelialueet ovat yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta ja kaavaratkaisun sisällöstä on neuvoteltu kiinteistön omistajan kanssa.

Kaavaratkaisulla turvataan rakennustaiteellisesti merkittävän kohteen julkisivujen ja keskeisten sisätilojen säilyminen.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista.

Nyt laaditussa kaavaratkaisussa on myös otettu huomioon Helsingin uuden yleiskaavan (kaupunginvaltuusto 26.10.2016) tavoitteet.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueella on kauppakeskus Itiksen vanhin rakennusosa, joka on liitoksissa kauppakeskuksen uudempaan rakennusosiin, Hansa-siltaan sekä metroaseman sisäänkäyntihalliin. Osa kauppakeskusrakennuksen rakennusosista sijaitsee pilarein kannatettuina ulokkeina tontin ulkopuolella Tallinnanaukioon sekä metro- ja bussiterminaalin aukioon kuuluvilla, kaupungin hallinnassa olevilla alueilla.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1982-2005.

Korttelialueet ovat yksityisomistuksessa. Katualueet ovat kaupungin omistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluajana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluajana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Museovirasto
- Uudenmaan ELY-keskus
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Viranomaisten kannantotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat pääasiassa suojelumääräyksen sisäl-

töön. Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että kaavaluonnoksen suojelumääräystä tarkennettiin nähtäville asetetussa kaavaehdotuksessa.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat mm. kaavamuutoksen tavoitteisiin ja rakennus-suojelun mielekkyyteen yleisesti, kuulemisen ja tiedottamiseen, suojelumääräyksen ja selostuksen sisältöön, kaava-aineistoon, sisätilojen suojeluun ja suojelusta aiheutuvaan haittaan.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 2 kpl.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että kaavaluonnoksen suojelumääräystä on tarkistettu ja täydennetty nähtäville asetetussa kaavaehdotuksessa mm. saavutettavuuteen ja pasaasiin liittyviltä osin.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 28.8–26.9.2018

Kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä, mistä on ilmoitettu maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin yksi muistutus. Muistutuksessa esitetyt huomautukset kohdistuivat mm. pasaasikäytävä suojeluun, suojelumääräyksen tulkintaan ja suojelusta aiheutuvaan haittaan.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- kaupunginmuseo
- Museovirasto

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan suojelumääräys on asianmukainen ja se turvaa arkkitehtuurihistoriallisesti arvokkaan kauppakeskuksen vanhimman osan arvot maankäyttö- ja rakennuslain sekä rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain tarkoittamalla tavalla.

Kaupunginmuseon lausunnossa on tehty huomioita kaavamääräyksen suhteesta alkuperäisen konstruktion ja rakennustavan sekä alkuperäisen värityksen säilyttämiseen.

Museoviraston lausunnossa on tehty huomioita olennaisten muutosten arvioinnista ja museoviranomaisten kuulemisesta.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Kaavan tavoitteet huomioon ottaen, kaavaehdotusta ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa julkisen nähtävilläolon yhteydessä esitettyjen huomautusten johdosta.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia: Suojelumääräyksessä sana ”suojeluviranomainen” on korvattu sanalla ”Museovirasto”. Kaavaselostusta on täydennetty suunnittelu- ja käsittelyvaiheiden ja vaikutusten arvioinnin osalta.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Jatkotoimenpiteet

Kaavaratkaisun johdosta ei maanomistajille koidu merkittävää hyötyä, joten kaupunginhallituksen 9.6.2014 (§ 685) tekemän päätöksen mukaiselle maankäytösopimusmenettelylle ei ole tarvetta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Mikko Näveri, arkkitehti, puhelin: 310 37331
mikko.naveri(a)hel.fi
Sakari Mentu, arkkitehti, puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta 13.11.2018
- 2 Ilmakuva 13.11.2018
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12535 kartta, päivätty 13.11.2018
- 4 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12535 selostus, päivätty 13.11.2018
- 5 Tilastotiedot 13.11.2018
- 6 Vuorovaikutusraportti 20.8.2018, täydennetty 13.11.2018
- 7 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Mielenpito
- 2 Muistutus

13.11.2018

Asia/9

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ne mielipiteensä esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
Ne muistutuksen esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 6

Tiedoksi

Kaupunginkanslia/Villeneuve, Hakola, Lindén

Päätöshistoria

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 24.9.2018

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 16.4.2018

§ 570

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuutettu Jenni Pajusen ym. valtuustoaloitteesta koskien Laajasalon ja Herttoniemen liikenteen sujuvuuden varmistamista

HEL 2018-009108 T 00 00 03

Hankennumero 5264_173

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Laajasalon täydentyvässä ja tiivistyvässä kaupunkirakenteessa Kruunusillat-hankkeen mukainen raitiotie on keskeisessä asemassa. Tuleva raide ja uusi maankäyttö edellyttävät keskeisten katujen ja niihin liittyvien teknisten verkostojen laajaa uudelleen rakentamista. Samanaikaisesti täydennetään merkittävästi Herttoniemen keskustaa, jonka katuverkko jäsentyy osittain uudella tavalla.

Riittävän joukkoliikennepalvelun tarjoamiseksi HSL seuraa palvelutasoa jatkuvasti ja voi tarvittaessa tehdä muutoksia reitteihin ja aikatauluihin. Pyöräliikenteen tavoiteverkko täydentyy sitä mukaa kuin kadut valmistuvat. Rakentamisaikatauluja koordinoidaan tiiviissä yhteistyössä sekä kaupungin sisällä (KYMP, Kanslia) että eri teknisten operaattoreiden, yksityisten rakennushankkeiden ja HSL:n kanssa. Rakentamisesta koituvia haittoja liikenteelle ja viihtyisyydelle ei kuitenkaan voida täysin välttää.

Laajasalo

Laajasalossa suurimmat muutokset koskevat Koirasaarentien itäosaa, Laajasalontien keskiosaa (Koirasaarentie-Yliskyläntie), Ilomäentietä, Reposalmentietä ja Laajasalontien pohjoisosaa (Yliskyläntie-Herttoniemensalmen silta). Pää tavoitteena toimenpiteiden ajoituksessa on liikenteen toimivuuden turvaaminen siten, että keskeisiä katuyhteyksiä ei rakenneta yhtä aikaa. Tarkoitus on rakentaa Laajasalontien keskiosa 2020–2021, Koirasaarentien itäpää 2022–2023 sekä Laajasalontien pohjoispää 2024–2025. Reposalmentie rakennetaan 2022–2023 sekä Ilomäentie 2023–2024.

Lisäksi Laajasalossa rakennettavien tonttien ja katujen aikatauluja sovitaan yhteen siten, että rakentamattomia tontteja voidaan hyödyntää tilapäisiin liikennejärjestelyihin ja työmaatiloina. Tällainen mahdollisuus

on Koirasaarentien itäpäässä ja Laajasalontielle, joille myös liikenteellisiltä vaikutuksiltaan mittavimmat katutyöt kohdistuvat.

Herttoniemi

Herttoniemen keskustassa on meneillään ja vireillä useita muutoksia: keskustan katuverkon täydennystyöt, useita talonrakennuskohteita sekä metrokorttelin korjaus- ja uudisrakentaminen. Lisäksi Linnanrakentajantien ja Itäväylän liittymä tulee mittavan korjaustyön kohteeksi vuoteen 2030 mennessä.

Herttoniemessä liikenteen toimivuutta tulee parantamaan uuden hyväksytyn suunnitelman mukainen yhteys reitillä Itäväylä-Suunnittelijankatu-Laivalahdenkatu, kun tilannetta verrataan aiemmin esitettyyn vaihtoehtoon, jossa oli tarkoitus toteuttaa Itäväylän rinnakkaiskadut Suunnittelijankadun ja Linnanrakentajantien välille. Suunnittelijankadun silta valmistuu 2019 mennessä. Suunnittelijankadun katualuetta tarvitaan toistaiseksi Hertsin kauppakeskuksen rakentamiseen ja osa katualueesta odottaa asemakaavan (nro 12481) lainvoimaistumista, minkä vuoksi Työnjohtajankadulta avataan tilapäinen liittymä Itäväylälle itään. Kun Suunnittelijankatu saadaan käyttöön arviolta vuonna 2021, reitti tarjoaa yhteyden sekä Herttoniemenrannan että Laajasalon suuntiin ja tarjoaa myös runkolinjalle 500 uuden reitin kulkea Suunnittelijankadun kautta. Tällöin myös Työnjohtajankadun väliaikainen liittymä poistetaan käytöstä.

Metrokorttelin rakentaminen on alustavasti ohjelmoitu vuosiksi 2022–2026. Ennen Kruunusiltojen tuomaa joukkoliikennepalvelua busseja tarvitaan nykyistä enemmän tyydyttämään kasvavaa matkakäytystä, ja siihen vastaaminen on väliaikaisjärjestelyiden suunnittelun yksi keskeinen lähtökohta. Bussiliikenne on tutkittu voitavan järjestää tarpeeksi kattavasti lähikatujen (Hiihtäjätie, Hiihtomäentie) varresta. Metrokorttelin uusi bussiterminaali otetaan käyttöön heti, kun korttelin rakentaminen on edennyt riittävän pitkälle. Tämä tapahtuu mahdollisesti vaiheittain.

Linnanrakentajantien ja Itäväylän liittymän liikenteen välityskykyä heikentää se, että idästä tulevan rampin ja bussiterminaalin ulosajo tarvitsevat liikennevaloissa omat vaiheensa. Kyseiset liikennesuunnat liittyvät samasta suunnasta eikä niillä ole omia vastaanottavia kaistoja. Kun yhteys Suunnittelijankadun kautta valmistuu, bussiterminaalin ja Itäväylän välissä kulkeva katuyhteys voidaan poistaa moottoriajoneuvojen käytöstä ja liittymän pääsuunta Linnanrakentajantieltä Itäväylälle keskustan suuntaan sujuvoituu.

Linnanrakentajantien ja Itäväylän liittymän parantaminen voidaan aloittaa aikaisintaan metrokorttelin työmaan loppuvaiheessa. Uuden sillan

yleissuunnittelu käynnistyy loppusyksystä 2018. On mahdollista, että vanhaa siltaparia voidaan osittain käyttää rakentamisen aikana. Lisäksi selvitetään mahdollisuudet vaiheistaa uuden siltarakenteen käyttöönottoa siten, ettei liikenteen välityskyvyssä tapahtuisi notkahduksia.

Muita toimenpiteitä

Joukkoliikenteen toimivuuden turvaamiseksi kiskojen ja raideliikenteeseen liittyvien järjestelmien rakentaminen järjestetään siten, että vähintään lopputilanteen mukainen kaistamäärä on koko ajan häiriöttä käytössä.

Muiden saneeraustarpeiden osalta ei keskeisillä kaduilla tulla ennen Kruunusiltojen valmistumista sallimaan muita kuin täysin välttämättömiä katutöitä. Liikenteen toimivuus on lähtökohtana, kun selvitetään, milloin Linnanrakentajantielle rakennetaan kaukolämmön siirtoputki.

Ennen Kruunusiltojen valmistumista kiinnitetään erityistä huomiota myös jalankulun ja pyöräliikenteen olosuhteisiin. Pyöräliikenteen tavoiteverkon reitit Laajasalossa ja Herttoniemessä täydentyvät sitä mukaa kuin katuverkko valmistuu.

Laajasaloa palvelee nykyisin viisi liityntäbussilinjaa. Joukkoliikenteen palvelutason parantamiseksi ja riittävän tarjonnan varmistamiseksi liityntäbussien matkustajamääriä ja ajoaikoja seurataan säännöllisesti. HSL tutkii joukkoliikennereittien matkustajamääriä säännöllisesti ja reagoi muutostarpeisiin linjojen aikataulusuunnittelun yhteydessä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Markus Ahtiainen, liikenneinsinööri: 310 37088
markus.ahtiainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Pajunen Jenni Aloite Kvsto 29082018 11

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Jenni Pajunen ja 16 muuta valtuutettua ovat tehneet 29.8.2018 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Laajasalo on Helsingin nopeimmin kasvavia alueita. Saaren väkiluvun ennustetaan kasvavan 9 400 asukkaalla 2010–2019 täydennysrakentamisen sekä Kruunuvuoren alueen rakentumisen myötä. Kruunuvuorenrannan asuinalueelle on tulossa 13 000 uutta asukasta vuoteen 2030 mennessä.

Kruunusillat ydinkeskustasta Laajasaloon ovat valmistumassa aikaisintaan 2026. Toistaiseksi saarelta pääsee kulkuvälineillä ulos vain Laajasalon siltaa pitkin. Laajasalontie ja Linnanrakentajantie jumiutuvat jo nykyisellään pahasti ruuhka-aikoina. Lisäksi Herttoniemen liikenneympyrä aiheuttaa liikenteelle pullonkaulan, joka hidastaa liikennettä kaikilta ympäröiviltä asuinalueilta (Herttoniemi, Laajasalo, Tammissalo, Roihuvuori, Marjaniemi).

Me allekirjoittaneet esitämme, että valtuustolle tuodaan pikainen selvitys toimenpiteistä, joilla Laajasalon ja Herttoniemen liikenteen sujuvuus varmistetaan ennen Kruunusiltojen toteuttamista."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 15.11.2018 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Markus Ahtiainen, liikenneinsinööri: 310 37088
markus.ahtiainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Pajunen Jenni Aloite Kvsto 29082018 11

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 571

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallintojohtajan vahingonkorvauspäätöksestä 14.2.2018 (12 §)

HEL 2017-002727 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallintojohtajan päätöksestä 14.2.2018 (12 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Hallintojohtaja on hylännyt Hämeentiellä 8.7.2016 tapahtuneeseen kaatumiseen liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen.

Esitetyt vaatimukset

Hakija vaatii oikaisuvaatimuksessaan vahingonkorvausta Hämeentiellä tapahtuneeseen kaatumiseen liittyen.

Hakija on 8.7.2016 noin kello 20 jälkeen kulkenut Hämeentiellä jalkakäytävää pitkin, mutta hän on vasemmalla jalallaan astunut asfalttilohkareen päälle ja tämän johdosta kaatunut. Vieressä on ollut työmaa, josta asfalttimurikka on ollut mitä ilmeisimmin peräisin. Jalkakäytävällä oli hakijan mukaan paljon asfalttoinnin työjätteitä. Jalkakäytävä ei ole ollut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Hakijan mukaan kaupunki vastaa kyseisestä työmaasta tai vaihtoehtoisesti kaupunki ei ole valvonut työmaata riittävän hyvin. Hakijan mukaan useita muitakin henkilöitä on kaatunut ja loukkaantunut astuessaan Hämeentien jalkakäytävällä olleiden asfalttilohkareiden päälle.

Oikaisuvaatimuksen mukaan kaupunki ei ole riittävällä tavalla huolehtinut jalkakäytävän kunnossapidosta. Vahinko on aiheutunut kaupungin kunnossapitovelvoitteen laiminlyönnistä. Vahingonkorvauslain mukaan tahallisesti tai tuottamuksellisesti aiheutettu vahinko on korvattava vahingonkärsijälle. Kaupungin vastuulla on osoittaa, että se on asianmukaisesti huolehtinut kunnossapitovelvollisuudestaan.

Hakija vaatii kaupungilta vahingonkorvauksena ansionmenetyksestä, matkakuluista, muista kuluista, kivusta ja särystä sekä muusta tilapäisestä haitasta yhteensä 64.227,00 euroa.

Päätöksen perustelut

Saadut selvitykset

Hakija on kaatunut 8.7.2016 Hämeentien jalkakäytävällä noin kello 20 astuessaan asfalttilohkareen päälle.

Vahinkopaikan kohdalla on ollut yksityisen tahon uudelleenpäällystystyömaa. Kaupungille ei ole ennen tätä vahinkoa tullut tietoa, että asfaltointijätteitä olisi ollut jalkakäytävällä. Kyseisellä paikalla on jalankulku-liikennettä paljon. Myöskään muita ilmoituksia kaatumisista ei ole tullut kaupungin tietoon esimerkiksi kaupungin palautejärjestelmien tai vahingonkorvaushakemusten kautta.

Työmaata koskevat merkit ovat olleet asianmukaisesti paikoillaan. Tie-työmerkillä varoitetaan kadulla kulkijoita keskeneräisestä tieosuudesta.

Kaupungin katutarkastajat valvovat kaikkia kaduilla olevia työmaita. Katutarkastajilla ei ole ollut kyseisestä työmaasta mitään huomautettavaa.

Kaupungin puolelta ei ole todettavissa tahallisuutta tai tuottamusta. Yksittäisiä kiviä tai asfaltin paloja saattaa eri syistä joskus kulkeutua jalkakäytävälle tai kadulle erityisesti tietyöosuuksilla, mutta ne eivät ole kaupungin vastuulla. Kyseinen vahinko on valitettava tapaturma, josta kaupunki ei ole vastuussa. Jalkakäytävä on ollut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kaupunki on hoitanut veloitteensa riittävällä tavalla.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (31.5.1974/412) 2:1 §.

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §.

Lopputulos

Hakija on kaatunut jalkakäytävällä olleeseen asfalttimurikkaan. Kaupungin katutarkastajat ovat tarkastaneet kyseisen yksityisen tahon tiettyömaan, eikä siinä ole ollut huomautettavaa. Mitään ilmoituksia asfaltinkappaleista tai muusta haitasta kyseiseltä tieosuudelta ei ole kaupungin tietoon tullut. Tietyö on ollut asianmukaisesti merkitty. Kaupungin puolella ei voida katsoa olevan tuottamusta asiassa.

Aiemmin tehdyn hallintojohtajan päätöksen jälkeen ei ole esitetty uutta näyttöä siitä, että vahinko johtuisi kaupungin laiminlyönnistä. Näin ollen Helsingin kaupunki ei ole vastuussa aiheutuneesta vahingosta. Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että hallintojohtajan päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

13.11.2018

Lisätiedot

Matti Laihonen, lakimies, puhelin: 310 38813
matti.laihonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi kirjeitse 20.2.2018. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 5.3.2018 eli säädetyssä määräajassa.

Oikaisuvaatimus ja muut asiakirjat ovat olleet nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Matti Laihonen, lakimies, puhelin: 310 38813
matti.laihonen(a)hel.fi

Oheismateriaali

1 Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallintojohtajan päätök-

13.11.2018

Asia/11

2 sestä 14.2.2018 § 12
Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuk-
sen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallintojohtaja 14.02.2018 § 12

§ 572

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 9.3.2018 (39 §)

HEL 2017-013937 T 03 01 00

Pakila, autovaurio

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan lakipalvelut-yksikön päällikön päätöksestä 9.3.2018 (39 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Lakipalvelut-yksikön päällikkö on hylännyt hakijan Pakilassa Oraspolulla 12.12.-13.12.2017 tapahtuneeseen auton vaurioitumiseen liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen.

Esitetyt vaatimukset ja niiden perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan vahingonkorvausvaatimuksensa Pakilassa tapahtuneeseen ajoneuvovahinkoon liittyen. Vahingonkorvaushakemuksen ja oikaisuvaatimuksen mukaan vahinko on aiheutunut kaupungin kunnossapitotoimenpiteiden laiminlyönnistä.

Hakijan pysäköidyn ajoneuvon päälle on pudonnut puusta oksa 12.12.2017 illan ja 13.12.2017 aamun välisenä aikana osoitteessa Oraspolku 8. Pudonnut oksa vaurioitti ajoneuvon vasenta sivupeiliä.

Hakijan oikaisuvaatimuksen mukaan hän hakee muutosta samaansa lakipalvelut-yksikön päällikön hylkäävään päätökseen, koska hänen mielestään puu, josta oksa on pudonnut, ei ole ollut terve. Perusteluina tälle hän esittää sen, että terveestä puusta ei putoa yli 5 cm halkaisijaltaan paksu oksa lumen painosta.

Hakija kertoo varoittaneensa kaupunkia kyseisestä puusta 3-5 vuotta sitten, kun siitä viimeksi putosi saman paksuinen oksa. Hakijan mukaan kyseisessä lehtikuudessa on useita neulasettomia pienempiä oksia, joista osa on irrallaan. Hakija epäilee, ettei puun kuntoa ole tarkastettu riittävän usein kaupungin toimesta.

Hakija vaatii kaupunkia korvaamaan 723,00 euroa ajoneuvon korjauskuluja.

Päätöksen perustelut

Saadut selvitykset

Vahingon aiheuttanut puu kasvaa kaupungin puolella kiinteistön ja tonttikadun välisellä kaistaleella, joka on määritelty piennarniityksi. Kyseisessä kohdassa kasvaa rivi suuria lehtikuusia, joiden oksat ulottuvat selvästi viereisen kiinteistön puolelle.

Kunnossapitopiiriltä saadun lausunnon mukaan vahinkopaikalla on tehty katselmus vahingonkorvausvaatimuksen johdosta alueen kunnossapidosta vastaavan urakoitsijan toimesta. Puissa ei ole tällöin todettu olevan näkyvää vikaa, vaan ne ovat ulkoapäin terveitä ja hyväkuntoisia. Lehtikuusi, josta oksa on pudonnut, ei ole ollut kituva eikä siinä ole ollut esim. ulospäin näkyviä sienikasvustoja. Katselmuksella ei ole todettu puiden kaipaavan kunnossapitotoimia.

Alueen kunnossapidosta vastaavalta yksityiseltä urakoitsijalta saadun selvityksen mukaan alueen puiden kunnosta keskustellaan säännöllisesti yhdessä kaupungin puistovastaavien kanssa ja huonokuntoisiksi todettujen puiden kaipaamista toimenpiteistä sovitaan yhteisissä tapausissa. Kaikki huonokuntoisiksi todetut puut ja sovitut kunnossapitotoimet kirjataan. Kyseessä olevista lehtikuusista ei ole merkintöjä.

Taajamassa kasvava puu, joka ulkoisesti tarkasteltuna on selvästi huonokuntoinen ja vaaraksi ympäristölleen, tulee poistaa vastuullisen tahon toimesta. Alueen kunnossapidosta vastaava urakoitsija tekee jatkuvasti tarkastuksia alueellaan. Lisäksi kaupungin puolesta valvoja tarkkailee alueen puita säännöllisesti. Lisäksi kaikkien kuntalaisten olisi hyvä ilmoittaa havaitsemistaan mahdollisesti vaaraa aiheuttavista puista. Hakija kertoo varoittaneensa kaupunkia kyseisestä puusta 3-5 vuotta sitten. Kaupungin järjestelmistä ei kuitenkaan löydy kirjattuna tällaista palautetta tai ilmoitusta. Myöskään muita ilmoituksia kyseisistä puista ei kaupungille ole tullut.

Kaupunki on seurannut alueen puuston kuntoa riittävällä tavalla. Ulkoapäin vaaralliseksi todetut puut poistetaan. Lehtikuusi, josta vahingon aiheuttanut oksa on irronnut, on ulkoapäin terve puu. Tästä johtuen sitä ei ole arvioitu riskipuuksi, joka tulisi poistaa. Kyseessä on siis ollut ennalta arvaamaton tapahtuma, johon ei ole voitu kunnossapitotoimenpiteillä tämän paremmin varautua.

Ilmatieteen laitoksen Kumpulan mittausasemalla tehtyjen mittausten mukaan 12.12.2017 on sadetta mitattu 35 mm vedeksi muutettuna. Sade on tullut vetenä, räntänä ja lumena. Lumen syvyys on 12.12.2017 enimmillään ollut 9 cm kello 16.40. Lämpötila on pysytellyt 0,5°C - 1°C, mikä on tehnyt lumesta märkää ja painavaa. Sade on jatkunut vielä 13.12.2017 vähäisempänä.

Puun oksa on katkennut märän lumisateen seurauksena, eikä puussa ole ollut mitään sellaista näkyvää vikaa, joka olisi edellyttänyt hoitotoimenpiteisiin ryhtymistä ennen katkeamista.

Vahingonkorvausvastuuta voidaan sovitella tai rajoittaa, mikäli vahingonkäräjää on myötävaikuttanut vahinkoon. Myötävaikutukseksi katsotaan muun muassa niin sanottu vaaraan antautuminen. 12.12.2017 on ollut kova räntäsade. Se, joka pysäköi autonsa tällaisella kelillä puun alle, josta tietää jo aiemmin tippuneen oksia, ottaa tietoisesti riskin.

Oksan irtoaminen on johtunut runsaasta räntäsateesta aiheutuneesta painavasta lumesta, minkä takia vahinko ei ole seurausta kaupungin huolimattomuudesta. Koska kaupungin puolella ei ole asiassa tuottamusta, ei se ole aiheutuneesta vahingosta korvausvastuussa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2:1 § ja 6:1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §

Lopputulema

Asiassa saatujen selvitysten nojalla on katsottava, että Helsingin kaupunki ei ole vastuussa puusta irronneen oksan aiheuttamasta hakijan ajoneuvon rikkoontumisesta. Aiemmin tehdyn kaupunkiympäristön toimialan lakipalvelut-yksikön päällikön päätöksen jälkeen ei ole esitetty uutta näyttöä siitä, että kaupunki olisi vastuussa aiheutuneesta vahingosta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että lakipalvelut-yksikön päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tuuli Juntti, lakimies, puhelin: 310 21210
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote
Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet
Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuk-
sen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi kirjeitse 13.3.2018. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 27.3.2018 eli säädetyssä määräajassa.

Oikaisuvaatimus ja muut asiakirjat ovat olleet nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tuuli Juntti, lakimies, puhelin: 310 21210
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

Oheismateriaali

- 1 Oikaisuvaatimus 27.3.2018
- 2 Vahingonkorvausvaatimus 14.12.2017
- 3 Valokuvat autovauriosta
- 4 Urakoitsijan lisäselvitys puusta
- 5 Urakoitsijan selvitys puista HEL 2017-013937

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Otteen liitteet

13.11.2018

Asia/12

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuk-
sen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Yksikön
päällikkö 09.03.2018 § 39

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite

Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Faksi**Y-tunnus**

201256-6

Tilinro

FI06 8000 1200 0626 37

Alv.nro

FI02012566

§ 573

Oikaisuvaatimus koskien asiakkuusjohtajan päätöstä 1.10.2018, alueidenkäyttö ja -valvonta -yksikön päällikön viran täyttäminen, työavain 6-192-18

HEL 2018-009143 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä ***** tekemän oikaisuvaatimuksen asiakkuusjohtajan 1.10.2018 tekemästä (17 §) alueidenkäyttö ja -valvonta -yksikön päällikön viran täyttöä koskevasta päätöksestä.

Virkaan valittu täyttää viran kelpoisuusvaatimukset. Valittu henkilö on huomioon ottaen koulutus ja työkokemus sekä haastattelun ja henkilöarvioinnin perusteella tehty kokonaisarviointi hakijoista ko. tehtävään soveltuvien. Päätös on syntynyt oikeassa järjestyksessä, päätöksentekijä ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen.

***** oikaisuvaatimus on liitteenä 1. Hakuilmoitus on esityslistan liitteenä 2 ja hakijat alueidenkäyttö ja -valvonta -yksikön päällikön virkaan liitteenä 3. Virkaan valitun työhakemus on liitteenä 4 ja oikaisuvaatimuksen tekijän työhakemus liitteenä 5. Virkaan valitun vastine on liitteenä 6. Muut valintaprosessiin liittyvät asiakirjat ovat lautakunnan kokouksessa nähtävänä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Anne Lappalainen, henkilöstöpäällikkö, puhelin: 310 64928
anne.k.lappalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 16.10.2018
- 2 Hakuilmoitus 6-192-18
- 3 Hakijat yhteenveto, 6-192-18
- 4 Hakemus, virkaan valittu
- 5 Hakemus, oikaisuvaatimuksen tekijä
- 6 Virkaan valitun vastine 4.11.2018

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Virkaan valittu

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asiakkuusjohtaja on 1.10.2018 (§ 17) päättänyt valita alueidenkäyttö ja -valvonta -yksikön päällikön virkaan 1.5.2019 lukien ***** Päätökseen on liitetty kuntalain oikaisuvaatimusohjeet.

Viranhaltijan päätökseen tyytymätön voi kuntalain 134 §:n 1. momentin mukaisesti hakea päätökseen oikaisua. Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. ***** tekemä oikaisuvaatimus on saapunut määräajassa 16.10.2018.

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan, että asiakkuusjohtajan tekemä valintapäätös tulee kumota ja virkaan tulee valita ***** Oikaisuvaatimuksen tekijä on perustellut vaatimuksensa sillä, että hänen mielestään virkaan valinnan suorittanut asiakkuusjohtaja on syyllistynyt valintapäätöksen teossa työsyRJintään. Oikaisuvaatimuksen tekijän mielestä valitsija on suorittanut virantäyttöön liittyvän ansiovertailun virheellisesti ja valittua suosien. Lisäksi valitsija on ***** mukaan käyttänyt virkamiehelle suotua harkintavaltaa lainvastaisesti ja valinnut virkaan hakijan, jonka ansiot ovat huomattavan vähäiset verrattuna hänen omiin ansioihinsa.

Viran täyttömenettely

Virka oli julkisesti haettavana 30.7.-20.8.2018. Hakuaika päättyi 20.8.2018 klo 16.00. Hakuilmoitus julkaistiin kaupungin sähköisessä rekryointipalvelussa, TE-palveluissa, Duunitorilla, Oikotiellä, Kuntatekniikan foorumissa, KTK ry:n rekrykanavassa, Insinööriliiton työpaikkatorilla ja Lakimiesliiton Lakimiesrekrytoinnissa.

Yksikön päällikön kelpoisuusvaatimuksena on tehtävään soveltuva korkeakoulututkinto sekä suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito.

Hakuilmoituksen mukaan hakijalta toivotaan kokemusta ihmisten johtamisesta, palvelumuotoilusta ja palvelun kehittämisestä ja että hän on yhteistyökykyinen ja kykenevä toimimaan verkostomaisessa työympäristössä. Eduksi luetaan sopimusjuridiikan tuntemus ja kokemus hallinnollista tehtävistä.

Yksikön päällikkö johtaa yksikköä, joka ohjaa yleisten alueiden käyttöä myöntämällä erilaisia maankäyttölupia ja valvomalla lupien sekä kiinteistöille kuuluvien kadun kunnossapitovelvoitteiden noudattamista ja luvatonta maankäyttöä. Yksikön päällikkö johtaa, suunnittelee, seuraa ja valvoo yksikön toimintaa sekä vastaa sen tuloksellisuudesta ja tavoitteiden saavuttamisesta. Hän kehittää ja ylläpitää yksikön suorituskykyä ja tuloksellisuutta sekä kehittää yksikön toimintaprosesseja kaupungin strategian mukaisesti.

Virkaa täytettäessä tulee varsinaisten kelpoisuusehtojen lisäksi ottaa huomioon perustuslain 125 §:ssä säädetyt yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin eli taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto.

Valintaprosessi

Asiakkuusjohtajan päätöksessä 1.10.2018 (§ 17) on vertailtu kaikkia haastatteluun kutsuttujen neljän hakijan ansioita lyhyesti suhteessa hakuilmoituksessa esitettyihin kelpoisuusehtoihin ja muihin seikkoihin nähden, joista katsotaan olevan etua viran menestyksekkään hoitamisen kannalta. Koulutuksen ja työkokemuksen ohella on arvioitu viran hoitamisen kannalta merkityksellisiä henkilökohtaisia ominaisuuksia.

Yksikön päällikön virkaa haki hakuajan kuluessa 17 henkilöä. Yksi hakija ei täyttänyt kelpoisuusvaatimusta koulutuksen osalta. Yhteenvedo hakijoista on päätöksen liitteenä. Yhteenvedon tiedot perustuvat hakijan hakemuksessaan antamiin tietoihin. Hakemusten perusteella haastatteluun kutsuttiin *****

Hakemusten ja haastattelujen perusteella psykologiseen henkilöarviointiin kutsuttiin ***** Arvioinnin suoritti Psycon Oy 10.-14.9.2018.

***** vaatii 16.10.2018 tekemässään oikaisuvaatimuksessa, että asiakkuusjohtajan tekemä valintapäätös tulee kumota ja virkaan tulee valita ***** Oikaisuvaatimuksen tekijä väittää, että asiakkuusjohtaja

on syyllistynyt valintapäätöksen teossa työsyrintään ja että hän on suorittanut virantäyttöön liittyvän ansiovertailun virheellisesti ja valittua suosien. Virkaan valittua on hänen mielestään suosittu poikkeuksellisella tavalla, kun virkaan valittu ottaa viran vastaan kahdeksan kuukauden kuluttua hakuajan päättymisestä vapautuessaan nykyisestä tehtävästään. ***** mielestä asiakkuusjohtaja on käyttänyt virkamiehelle suotua harkintavaltaa lainvastaisesti ja valinnut virkaan hakijan, jonka ansiot ovat huomattavan vähäiset verrattuna ***** omiin ansioihin. Lisäksi hän väittää oikaisuvaatimuksessaan, että ***** valintaa on perusteltu subjektiivisilla soveltuvuusperusteilla.

Kunnan viranomaisella on lähtökohtaisesti laaja harkintavalta valita kenen tahansa kelpoisuusvaatimukset täyttävistä hakijoista. Tälle harkintavallalle asettavat rajoja perustuslain mukaiset virkanimitysperusteet ja laissa erikseen säädetyt syrjäntäkiellot.

Yhdenvertaisuudesta ja syrjinnän kiellosta säädetään yhdenvertaisuuslaissa (1325/2014), jonka 3 luvun 8 §:n mukaan ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielihiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen.

Perustuslain 125 §:n mukaan viran yleiset nimitysperusteet ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Perustuslakia koskevan hallituksen esityksen (HE 1/1998 vp) perustelujen mukaan perustuslain nimitysperusteista taito tarkoittaa koulutuksen ja työkokemuksen avulla hankittuja tietoja ja taitoja, kyky viittaa henkilön tuloksellisen työskentelyn edellyttämiin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin, kuten luontaiseen lahjakkuuteen, järjestelykykyyn, aloitteellisuuteen ja muihin vastaaviin tehtävien hoitamisen kannalta tarpeellisiin kykyihin ja koeteltu kansalaiskunto tarkoittaa yleisessä kansalaistoiminnassa saatu ja viran hoidon kannalta merkityksellisiä ansioita sekä nuhteetonta käytöstä.

Asiakkuusjohtajan päätöksessä 1.10.2018 (§ 17) on vertailtu kaikkia haastatteluun kutsuttujen neljän hakijan ansioita suhteessa hakuilmoituksessa esitettyihin kelpoisuusehtoihin ja muihin seikkoihin nähden, joista katsotaan olevan etua viran menestyksekkään hoitamisen kannalta.

Asiakkuusjohtaja on valintapäätöksessään perustellut, että hakijoiden työkokemuksen, koulutuksen sekä haastatteluista ja psykologisista henkilöarvioinneista ilmenevien seikkojen perusteella ***** on yksi-

kön päällikön viran kelpoisuusehdot täyttävä henkilö. Lisäksi hän on viran hoitamiseen parhaiten soveltuva henkilö.

Viran kelpoisuusehtona on soveltuva korkeakoulututkinto sekä suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito. Kaikki virkaan haastatellut neljä henkilöä täyttivät tämän kelpoisuusehdon.

Virkaan valittavalta on toivottu myös kokemusta ihmisten johtamisesta, palvelumuotoilusta ja palvelun kehittämisestä ja että hän on yhteistyökykyinen ja kykenevä toimimaan verkostomaisessa työympäristössä. Eduksi luettiin sopimusjuridiikan tuntemus ja kokemus hallinnollista tehtävistä.

Toimenkuvan vuoksi valintaa tehtäessä haastatteluissa kiinnitettiin erityistä huomiota yksikön toiminnan hyvään tuntemiseen, palvelumuotoilu- ja palvelun kehittämisen osaamiseen sekä viran hoitamisen kannalta hyödyllisiin alan verkostoihin. Lisäksi haastattelussa kiinnitettiin erityistä huomiota myös hakijan muutosvalmiuksiin ja kehittämisorientoituneisuuteen toimialan nopeasti muuttuvassa ympäristössä.

Perustuslain nimitysperusteista taito tarkoittaa koulutuksen ja työkokemuksen avulla hankittuja tietoja ja taitoja. ***** on toiminut lakimiehen tehtävässään menestyksellisesti alueidenkäyttö ja -valvonta -yksikön johdon tukena sekä yksikön prosessien selkeyttämiseen ja sujuvoittamiseen tähdänneessä kehittämisprojektissa projektipäällikkönä. Yksikön palveluiden muotoilu- sekä taksarakenteen uudistamisen ja uuden tietojärjestelmän mahdollisuuksien hyödyntämisen suunnittelu kehittämisprojektin projektipäällikkönä toivat ***** vahvaa kokemusta yksiköstä, sen tehtävistä, toimintaympäristöstä ja haasteista samoin kuin yksikön palveluiden kehittämismahdollisuuksista.

Perustuslain nimitysperusteista kyky viittaa henkilön tuloksellisen työskentelyn edellyttämiin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin, kuten luontaiseen lahjakkuuteen, järjestelykykyyn, aloitteellisuuteen ja muihin vastaaviin tehtävien hoitamisen kannalta tarpeellisiin kykyihin. ***** on näyttöä viran hoitamiseksi tarvittavista kyvyistä, sillä hän on luonut aikaisemmissa tehtävissään alueidenkäyttö ja -valvonta -yksikön tehtäväkenttään liittyvän laajan verkoston eri kaupunkien kanssa ja osoittanut vahvaa asiakaslähtöistä näkemyksellisyyttä ja uudistavaa työtettä toimiessaan lakimiehen ja projektipäällikön tehtävässä. Kaupungin kasvaessa ja tiivistyessä yksikön merkitys erilaisten lupien myöntäjänä kaupunkitilan käyttöön kasvaa. Yksikön uusiutumisen jatkaminen entistäkin toimivammaksi, asiakaslähtöisemmäksi ja osallistavammaksi on kaupungin toimivuuden kannalta keskeistä. Hakijoiden työkokemuksen, koulutuksen sekä haastatteluista ja psykologisista henkilöarvioinneista

13.11.2018

ilmenevien seikkojen perusteella ***** on parhaat edellytykset tämän työn jatkamiseen.

Hakijoiden ansioita on vertailtu ja ***** on katsottu kokonaisarvion perusteella kelpoisista hakijoista perustuslain virkanimitysperusteet huomioiden virkaan sopivimmaksi henkilöksi. Hänellä on hyvä perehtyneisyys alueidenkäyttö ja -valvonta -yksikön toimintaan sekä monipuolista näyttöä tuloksellisesta kehittämistyöstä. Muutosjohtamisen näkökulmasta hänen vahvuutenaan ovat hyvät vuorovaikutustaidot sekä kehittämisorientoitunut asenne, mikä näkyy myös innostavana, käytännönläheisenä ja ratkaisukeskeisenä johtamisotteena. Lisäksi hänellä on vahva toimialatuntemus sekä laaja sisäisten ja ulkoisten yhteistyökumppaneiden ja asiakkaiden verkosto, joka luo hyvät edellytykset hoitaa tehtävää menestyksekkäästi myös toimintaympäristön muuttuessa. Edellä mainitut seikat huomioiden ***** on pidettävä arvioiduista kärkihakijoista tehtävään soveltuvimpana.

Virkaan valittavalta toivottua yhteistyökykyisyyttä, johtamis- ja kehittämistä sekä kykyä työskennellä verkostomaisesti on arvioitu myös Psyconin suorittamassa henkilöarvioinnissa, jonka tulokset tukivat ***** valintaa alueidenkäyttö ja -valvonta -yksikön päällikön tehtävään.

Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia perusteita, joiden nojalla joku toinen hakija olisi katsottava valittua hakijaa kokonaisarvion perusteella ansioituneemmaksi ja sopivimmaksi virkaan nähden. Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia seikkoja, joiden perusteella asiakkuusjohtajan päätöksen olisi katsottava olleen lainvastainen tai hakijoita syrjivä. Oikaisuvaatimuksessa esitetyt väitteet ovat monelta osin varsin yksilöimättömiä, eikä niiden tueksi ole esitetty muuta näyttöä, kuin oikaisuvaatimuksen esittäjän omat arviot ja olettamukset.

Kaupunkiympäristön toimialan asiakkuusjohtaja päätti 1.10.2018 valita palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asukas- ja yrityspalveluiden alueidenkäyttö ja -valvonta -yksikön päällikön virkaan ***** 1.5.2019 lukien. Asiakkuusjohtajan päätöstä yksikönpäällikön virkavalinnasta ei ole perusteltua syytä muuttaa tai kumota. Näin ollen oikaisuvaatimus tulee hylättyä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anne Lappalainen, henkilöstöpäällikkö, puhelin: 310 64928
anne.k.lappalainen(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite

Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Faksi

Y-tunnus

201256-6

Tilinro

F106 8000 1200 0626 37

Alv.nro

F102012566

13.11.2018

- 1 Oikaisuvaatimus 16.10.2018
- 2 Hakuilmoitus 6-192-18
- 3 Hakijat yhteen veto, 6-192-18
- 4 Hakemus, virkaan valittu
- 5 Hakemus, oikaisuvaatimuksen tekijä
- 6 Virkaan valitun vastine 4.11.2018

Oheismateriaali

- 1 Asiakkuusjohtajan pöytäkirja 1.10.2018

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Virkaan valittu

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

§ 574

**Kaupunkiympäristölautakunnan alaisten viranomaisten ajalla
1.11.–7.11.2018 tekemien päätösten seuraaminen**

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen kaupunkiympäristön toimialan viranomaisten 1.11.–7.11.2018 tekemiä päätöksiä.

Kuntalain 92 §:n mukaan toimielimen käsiteltäväksi ei saa ottaa lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita. Otto-oikeutta ei saa siten käyttää mm. maankäyttö- ja rakennuslain mukaisiin poikkeamisasioihin.

Kaupunkiympäristön toimiala

Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, tonttipäällikkö

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, tontit, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, tontit, tiimipäällikkö asuntotontit

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, tontit, tiimipäällikkö yritystontit

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, maaomaisuus, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, maaomaisuus, tiimipäällikkö maaomaisuuden hallinta

[Päätökset](#)

Liikenne- ja katusuunnittelu, liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö

[Päätökset](#)

Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus

13.11.2018

Asia/14

Tekninen johtaja

[Päätökset](#)

Tilapalvelut, yritysvuokraus, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Tilapalvelut, tukkutori, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Rakennuttaminen, infrayksikkö 1, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Rakennuttaminen, infrayksikkö 2, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Rakennuttaminen, toimitila 1, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Asuntotuotanto, asuntotuotantopäällikkö

[Päätökset](#)

Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus

Kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut, asuntopalvelut, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut, alueiden käyttö ja -valvonta, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut, alueiden käyttö, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Kaupunkimittauspalvelut, kartat ja paikkatiedot, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Ympäristöpalvelut, ympäristöjohtaja

[Päätökset](#)

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 1.11.2018

13.11.2018

Asia/14

[Päätösasiakirjat](#)

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.11.2018

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570 ja 574 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 571, 572 ja 573 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

13.11.2018

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomaisena on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI

Faksinumero: 029 56 42079

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5

Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

13.11.2018

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 250 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

13.11.2018

Kaupunkiympäristölautakunta

Anni Sinnemäki
puheenjohtaja

Katja Sulkko
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Sirpa Asko-Seljavaara

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 19.11.2018.